

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності

05 лютого 2020 року

Веде засідання голова Комітету МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будемо розпочинати. Будемо розпочинати нашу роботу. Сьогодні у нас на порядку дня кілька питань, які є дуже важливими. Це питання по ходу реформи прокуратури. За цей час, коли ми, два місяці, мені здається, тому зустрічалися, за цей час, власне, запрацював Офіс Генерального прокурора. Вже фактично завершилась переатестація співробітників Генеральної прокуратури. Наскільки мені відомо, десь в березні місяці має стартувати відбір до переатестації регіонального рівня, обласного рівня прокуратур. У нас, у членів комітету, накопичилось досить багато питань по роботі органів прокуратури, і сьогодні ми маємо час для того, щоб їх задати.

Давайте так визначимось, скільки часу ми визначимо. Ми зараз затвердимо порядок денний, підемо, але прошу подумати. Я думаю, що це буде виступ Генерального прокурора. І потім запитання – відповіді. Я думаю, що мінімум у нас це займе, щоб ми орієнтувались, годину. Да, тобто отак, щоб ми з вами загалом орієнтувались на такий час.

Отже, в нас сьогодні присутні, є кворум. Скільки? 20? 20 народних депутатів. Порядок денний перед вами.

У нас є присутній на засіданні, власне, запрошений Генеральний прокурор Руслан Георгійович Рябошапка.

Є заступник міністра юстиції Олександр Банчук.

Начальник Департаменту нагляду у кримінальних провадженнях щодо злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту, Юрій Рудь.

Начальник відділу інформаційно-аналітичної роботи у кримінальних провадженнях щодо злочинів, вчинених на тимчасово окупованих територіях АРК і Севастополя, з Офісу Емір Абдуллаєв.

Тетяна Тоцька – заступник начальника управління правового забезпечення Офісу Генерального прокурора.

Також Уляна Козуля – керівник Головного управління судоустрою і юстиції Директорату з питань юстиції та правоохоронної діяльності Офісу Президента України.

Володимир Жиденко – директор правового департаменту Національної поліції.

Петльований Вячеслав – представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

Євгеній Єнін – заступник директора Українського інституту майбутнього.

Та інші експерти, які ще, у нас цілий ряд, мають підійти на інші питання. Я думаю, що по ходу будуть долучатися.

Перед вами порядок денний. Є пропозиція його затвердити. Чи є якісь інші пропозиції? Немає.

Тому ставлю на голосування питання про затвердження порядку денного засідання комітету сьогодні. Хто за затвердження порядку денного? Проти? Утримались? Одноголосно.

Отже, перше наше питання: це інформація Генерального прокурора Руслана Георгійовича Рябошапки про хід реформування органів прокуратури та підготовки до впровадження інституту кримінальних проступків.

Я наголошую, колеги, що підготовлена Офісом Генерального прокурора презентація, яка є, для, значить, народних депутатів на планшетах, для учасників комітету є на екрані. Ви зможете за нею також спостерігати. Тому, будь ласка, всі підготуйтеся для того, щоб можна було дивитись і слідкувати за презентацією.

Прошу, тоді надаю слово Руслану Георгійовичу для презентації.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дякую, шановний пане голову.

Шановні народні депутати, шановні присутні, вже за останні пару місяців ми зробили, мені здається, достатньо унікальну роботу – реформа, якої в країні раніше ще не було. За ці три місяці з моменту прийняття закону ми повністю змінили, провели переатестацію в Офісі Генерального прокурора. І з 2 січня у нас почав працювати новий орган, у якому, ми можемо зараз вже сказати однозначно, ті прокурори, які відібрані, вони є і професійними, і добросовісними.

Отже, наша реформа вона полягає, правда, не лише у переатестації і в зміні прокурорів, а і в чотирьох інших кроках. Це на наступному слайді, попрошу переключити. Це якісні структурні зміни в органах прокуратури, це нова кримінальна політика та нові стандарти діяльності прокурорів. Це перетворення прокуратури у орган кримінальної юстиції, який служить для громадян. І, врешті, це нова модель інституційного розвитку прокуратури.

Ми трохи переглянули нашу стратегію і дорожню карту реформи. І, власне, на наступному слайді ми показуємо, що ми маємо на увазі під якісними структурними змінами органів прокуратури. Наша кінцева мета – це професійність та добросовісність усіх прокурорів та працівників в органах прокуратури. І у зв'язку з цим ми передбачаємо, що до кінця літа ми оптимізуємо організаційну структуру та зменшимо кількість працівників, так як це передбачено змінами до закону. Це означає, що до кінця літа ми будемо мати нові структури районних прокуратур, окружних, нові структури обласних прокуратур, а також зменшену кількість, чисельну кількість працівників прокуратури в цих районних та обласних органах прокуратури.

Буде проведено до вересня місяця атестацію прокурорів на всіх рівнях. Протягом лютого, я думаю, що ми вже створимо та запустимо роботу тренінгового центру. Ми зараз закінчуємо підготовку всіх необхідних документів для того, щоб запустити тренінговий центр.

Одна з ключових інституцій у органах прокуратури – це Генеральна інспекція. Зараз підготовлена концепція того, як має виглядати нова

Генеральна інспекція. І я думаю, що за пару місяців ми теж зробимо реформи цієї інституції.

Добір нових прокурорів. Ми вже почали його робити зараз. І десь до жовтня місяця ми б хотіли теж добрати нових людей. Людей не зі системи, які будуть свіжою новою кров'ю, новим обличчям у органах прокуратури. Ну, і, власне, через рік, як ми говорили, до початку реформи, коли було прийнято закон, у вересні наступного року ми перезавантажимо органи прокурорського самоврядування, кваліфікаційну дисциплінарну комісію прокурорів. І фактично, якщо у нас все буде хорошо, то, можливо, за рік, а не за два, ми справимося, власне, із реформою прокуратури, яку ми декларували у вересні минулого року.

Наступний слайд демонструє результати переатестації. 1339 прокурорів у Генеральній прокуратурі працювало до початку атестації. Це станом на середину жовтня. 1083 прокурори, це десь біля 80 прокурорів заявили про свій намір пройти атестацію. За результатами атестації успішно її пройшло 610 прокурорів, це приблизно 45 відсотків прокурорів, які успішно пройшли цей процес.

Я вже говорив раніше в чому він полягав. Це тести на знання законодавства, тести на загальні здібності, а також перевірка на добросесність, яка проводилася в тому числі на основі інформації і з декларації прокурорів, інформації, отриманої від Національного антикорупційного бюро, а також інформації, отриманої від експертів, від громадянського суспільства.

На наступному слайді показано, що ми маємо трошки більше ніж 200 вакансій наразі. Але ми вирішили оголосити зараз конкурс лише на 100. Цей добір вже почався і подача документів закінчується в п'ятницю. Тобто ті бажаючі, які хочуть доєднатися до нової прокуратури, вони мають можливість ще протягом двох останніх, 2,5 днів подати ці документи для проходження конкурсу.

Чому 200 вакансій, а ми оголосили конкурс лише на 100? Тому що ми повинні мати можливість для ліфтів із обласних прокуратур для того, щоб люди, які пройдуть там успішно атестацію, мали би можливість для підвищення і для переходу у центральний апарат, у центральний Офіс Генерального прокурора. Тому є ще 100 вакансій для тих людей, які будуть найкращими в областях, і ті, які зможуть перейти потім у органи прокуратури у Київ.

Схема така сама буде. Тобто це знання, тест на знання законодавства, тестування на загальні здібності. І потім співбесіда та виконання практичного завдання і перевірка на добросовісність. Ми плануємо, що десь протягом березня ми закінчимо добір цих нових людей.

Станом на вчора у нас уже було 773 заяви бажаючих взяти участь. Не всі, правда, подали декларацію, оскільки всі розуміють, наскільки складний процес подати декларацію кандидата. Але зараз кількість декларацій постійно збільшується. І ми навіть допомагаємо людям ці декларації подавати, оскільки там в багатьох випадках потрібні спеціальні знання. Ну, і після того, як люди пройдуть добір до Офісу Генерального прокурора, вони матимуть можливість пройти стажування. І десь із травня місяця вони вже будуть повноцінними працівниками нового Офісу Генерального прокурора.

Наступний слайд – це атестація в регіональних та місцевих прокуратурах. Ми почали підготовчу роботу до атестації в регіональних прокуратурах. Ми плануємо, що десь із початку березня будуть проведені тести на знання законодавства та на загальні здібності, і десь із середини березня почнуться співбесіди з прокурорами регіональних прокуратур. Для того, щоб не було колапсу в системі, ми обрали певний алгоритм, коли із певної регіональної прокуратури участь у цих процесах будуть брати не всі одразу, наприклад, 100 відсотків, наприклад, 25 чи 30 відсотків з кожної обласної прокуратури. І таким чином потім почергово ми зможемо провести переатестацію всіх прокурорів.

По завершенню десь в черні місяці, можливо, трохи пізніше, в середині червня, планується, як і раніше ми говорили, переатестація вже в прокуратурах місцевих, тобто окружних. Наразі у нас уже є проекти структур обласних прокуратур. Вони дещо відрізняються і по чисельності, і по самій структурі в залежності від того обласного центру, де вони будуть розміщені в залежності від кількості населення.

Ми передбачаємо, значить, оскільки кількість прокурорів в регіональних прокуратурах буде значно більше, ніж у Офісі Генерального прокурора, десь 3 тисячі 700 прокурорів мають намір пройти атестацію. І це означає, що нам потрібно щонайменше вдвічі більше кадрових комісій, їх буде 12, вони будуть працювати виключно у Києві і відповідно прокурори приїжджатимуть на атестацію до Києва. На місцевому рівні 6 тисяч 300 прокурорів мають намір пройти атестацію і ми маємо намір власне на місцевому рівні залишити, а, можливо, і збільшити кількість прокурорів, оскільки власне на них найбільше навантаження і в них, мабуть, ключова роль в організації процесу кримінального переслідування.

Наступний слайд – це другий блок реформ, які полягають, як я говорив раніше, не лише в переатестації і в зміні людей, а і в новій кримінальній політиці та в нових стандартах діяльності. Ми вже розробили, погодили з усіма органами кримінальною юстиції пріоритети кримінальної політики. Вони затверджені і вони розміщені на сайті Офісу Генерального прокурора.

Далі. Ми плануємо вдосконалити координацію діяльності органів кримінальної юстиції, ми вже теж про це говорили раніше на зустрічах в комітеті. Ми підготували два проекти важливих документів.

Перший – це проект порядку координації між органами кримінальної юстиції. А другий документ – це проект порядку координації між слідчим та прокурором. От власне, якщо перший він важливий документ, але він в принципі більш-менш очевидний, всі розуміють, про що йде мова. То проект порядку координації роботи слідчого та прокурора – це достатньо новий документ, він існує лише у відносинах між Національним антикорупційним

бюро та спеціалізованою антикорупційною прокуратурою. І він надзвичайно важливий в тому плані, що він дуже детально визначає кроки у співпраці, хто і що має робити, що має робити слідчий, що має робити прокурор при розслідуванні конкретного кримінального провадження.

Власне в нас зараз багато говорять про те, що є конфлікти між слідчими. Прокурори жаліються, що слідчі не виконують вказівок прокурорів, а слідчі жаліються на прокурорів, Що прокурори блокують підписання підозр там чи якихось слідчих дій. І от, власне, цей порядок взаємодії має врегулювати всі можливі спори і є дорожньою картою для того, щоб таких спорів надалі не виникало. Зараз він погоджується, ми надіслали органам кримінальної юстиції, щоб вони подивились і висловили свою позицію. І далі ми плануємо його затвердити.

Крім того, ми готуємо, підготували вже декілька рекомендацій щодо діяльності прокурорів. Значить, є два типи документів, які ми вже зробили. Перший – це, власне, рекомендації діяльності прокурора в кримінальному процесі. Їх уже наразі розроблено п'ять проектів. Їх ціллю є надання прокурорам коротких і чітких роз'яснень та вказівок і визначення єдиних уніфікованих підходів для здійснення процесуальних дій прокурорами. Це невеликі документи, до п'яти аркушів, для того, щоб прокурори, власне, мали уніфіковане бачення по всій країні, яким чином ці процесуальні дії здійснювати.

Наразі є п'ять. Перше. Це рекомендації щодо призначення покарання або звільнення від кримінальної відповідальності за злочини, передбачені статтею 185, це крадіжка. Рекомендації щодо процесуального керівництва у справах, які пов'язані з ухиленням від сплати податків. Рекомендації щодо процесуального керівництва під час розслідування кримінальних правопорушень пов'язаних із незаконним обігом наркотиків. Рекомендації при укладенні угод про визнання винуватості, ми говорили про них раніше. І п'ятий тип рекомендацій, це щодо досудового розслідування міжнародних

воєнних злочинів, а саме тортур або нелюдяного поводження, які вчиняються на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим.

Крім того, другий тип таких документів, який є частиною кримінальної політики, це стандарти діяльності прокурора. Це короткий документ, чіткий перелік покрокових дій, які прокурори повинні вчиняти при кожній процесуальній дії. Ми зараз зробили перший поки що проект документа, це стандарт діяльності прокурора при проведенні обшуку. Він на дві сторінки, і там покроково написано, що прокурор повинен робити, коли проводиться обшук.

Далі. В частині нової кримінальної політики запуск системи електронного кримінального провадження. Планується десь на квітень. Можливо, ми вже будемо мати тестовий режим в обмеженому обсязі органів досудового розслідування прокуратури та суду, це НАБУ, САП, а також Антикорупційний суд. Подивимося, потестуємо, як воно працює, і далі будемо бачити, яким чином можливо коригувати роботу цієї системи.

І згодом, протягом наступного року ми повинні екстраполювати цей обмежений елемент системи електронного кримінального судочинства на всю систему органів кримінальної юстиції. Ще раз, пілотний проект ми запускаємо у квітні 2020 року.

Наступний – це пріоритизація. Власне, про це я вже говорив, пріоритети кримінальної політики. Вони складаються з трьох важливих блоків. Перше – це матеріальне право, ті злочини, на які ми акцентуємо увагу прокуратури та органів кримінального розслідування, де необхідно пріоритизувати власні зусилля. В першу чергу це корупційні злочини з фокусом на найтяжчі злочини цієї категорії; злочини, вчинені організованими групами; транснаціональні злочини; воєнні злочини і злочини проти основ національної безпеки; екологічні злочини, пов'язані із незаконним обігом наркотиків; банки; кредитно-фінансова сфера. А також порушення прав людини співробітниками правоохоронних органів. Це новий пріоритет його не було раніше, ми для цього створили спеціальний

департамент у складі Офісу Генерального прокурора, який, власне, займається моніторингом таких ситуацій і розслідуванням, чи процесуальним керівництвом у таких ситуаціях.

Одна із нещодавніх сумних подій – це Каховка. Пам'ятаєте, коли намагалися вбивство працівниками... до якого можуть бути причетні працівники поліції, видати за самовбивство. І саме завдяки тому, що втрутилися прокурори, ця ситуація була відповідним чином врегульована відповідно до закону.

Наступний слайд – це електронне кримінальне судочинство, я вже про нього говорив.

Інститут кримінальних проступків. В офісі створена робоча група міжвідомча, до якої входять не лише працівники Офісу Генерального прокурора, а також і члени цього комітету парламентського. Крім того, представники Міністерства юстиції і інших органів досудового розслідування. І наразі вже підготовлені відповідні проекти відомчих документів, необхідні проекти змін до законодавства. Над цим більш активно працює Міністерство юстиції, оскільки це його сфера відповідальності.

Ми почали тендерні процедури для того, щоб закупити відповідні послуги. І відповідно йдемо по графіку, я не бачу поки що якихось особливих ризиків для того, щоб ми вибилися з цього графіку.

Які є труднощі в цьому? Це створення... реорганізація точніше, досі яка триває у органах податкової служби. Ми поки що до кінця не розуміємо, коли буде створено Бюро фінансових розслідувань чи, можливо, якась служба фінансових розслідувань, якась інакша назва може бути цього органу, цей орган теж може бути суб'єктом, власне, цих процедур.

Крім того, є ще процеси, пов'язані із реорганізацією у Державному бюро розслідувань, там змінився керівник, і відповідно ми теж поки що до кінця через цю реорганізацію не розуміємо, наскільки ДБР буде готове до впровадження... чи до реалізації цього закону в рамках цього органу.

Наступний блок реформи – це прокуратура, власне, для кожного з громадян... кожного з громадян, ми повинні перейти від того, щоби рахувати галочки до того, щоби вимірювати якість наданих фактично послуг нашим громадянам рівнем довіри. Прокуратура повинна користуватися значно вищим рівнем довіри і повагою з боку наших громадян. Це ми плануємо досягти через професійне... професіоналізацію прокурорів і професійного надання послуг суспільству через ефективні комунікації, оскільки ми намагаємося, але все-таки суспільство поки що не отримує всього необхідного обсягу інформації про найбільш резонансні кримінальні розслідування.

Крім того, ми хотіли би створити службу координаторів потерпілих та свідків. Програми захисту свідків – теж один з пріоритетів, над цим ніхто не працює поки що в державі, ми повинні це зробити. Ну і, звісно, обличчя, мабуть, прокуратур – це нові приймальні громадян, які повинні перетворитися, зі свого боку, з якихось укріплених блокпостів до прозорих офісів, куди громадяни можуть прийти і довіритися, власне, прокуророві, розказати про свої проблеми.

Четвертий блок реформи – це нова модель інституційного розвитку. Практично всі складові я вже охопив, єдине, що у нас планується створення системи електронного... електронної системи управління людськими ресурсами, яка буде пов'язана із системою оцінки навантаження та системою оцінки того, яким чином прокурори виконують свої повноваження.

По реформі у мене все. Ми підготували також зміни до Кримінального процесуального кодексу, які спрямовані на те, щоби підвищити ефективність досудового розслідування. Кодекс був прийнятий у 2012 році. Багато хто його критикує. Він поганий чи хороший, але ми проаналізували практику роботи і бачимо, що є необхідність рухатися в двох напрямках. Перший – це спрямувати, можливо, удосконалити його у частині підвищення ефективності, спрощення певних процедур процесуальних дій, зменшення формалізації та бюрократизації кодексу.

Друга проблема, яка, на нашу думку, існує і яку необхідно вирішити, – це дотримання розумних строків судового розгляду. Справи не можуть розглядатися по 10 років і після того повертатися знову на новий розгляд і знову по 10 років розглядатися. Ми пропонуємо варіанти, як це можна було би вирішити.

Третій напрямок, який ми передбачаємо вирішити в законопроекті, – це посилення захисту прав потерпілого і розширення його прав.

Четвертий напрямок – це захист бізнесу. Декілька моментів скажу. Планується встановити обмеження строку дії ухвали про арешт майна. Визначити персонально прокурора як особи, яка буде відповідати за своєчасне повернення тимчасово вилученого майна і встановлення максимального строку такого повернення. А я скажу, що одна із найбільших, мабуть, частин, величезна частина скарг, яка надходить до мене, вони стосуються того, що на щось накладається арешт і навіть після того, як є рішення судів, чи речові докази, чи інші речі, гроші, на які було накладено арешт, вони просто не повертаються. Знаходиться купа якихось процесуальних чи непроцесуальних речей, відмовок і люди ходять там місяцями, роками, намагаючись повернути ці кошти або майно. Ще один нюанс – це закріплення обмежень щодо накладення арешту на рахунки підприємств тільки в тій частині, яка буде чітко визначена в судовому рішенні.

Визначення стандартів. Новий Кримінальний процесуальний кодекс оперує такими термінами як, наприклад, "поза розумним сумнівом" чи "розумний сумнів", чи "обґрунтована підозра". Раніше у проекті Кримінально-процесуального кодексу було розшифровано власне, що означають оці поняття, але потім з проекту, на жаль, вони зникли і це викликає багато проблем в уніфікованому розумінні як серед суддів, так і серед прокурорів, і серед слідчих, які... І ці проблеми є, і їх необхідно вирішити. Ми пропонуємо нашим законопроектом це також вирішити.

Можливо, щодо... Я закінчив презентацію законопроекту. Якщо є необхідність, можу поінформувати дещо про результати нашої роботи за останні п'ять місяців, які ми маємо, окрім того, що реформувався Офіс Генерального прокурора.

Щодо притягнення високопосадовців. Я думаю, ви наразі, можливо, вже і не звертаєте увагу, що високопосадовці достатньо високого рівня такого, як народні депутати, колишні народні депутати, голови облрад, заступники міністрів, заступники керівників центральних органів виконавчої влади, керівники органів виконавчої влади, притягнення їх до кримінальної відповідальності, направлення справ щодо них до суду, вони вже не викликають такого якогось ажіотажу. І мені здається, що це в тому числі через те, що кількість отаких осіб, які притягнуті до відповідальності, суттєво зросла протягом останнього часу.

Мова іде лише протягом останніх декількох місяців про 13 народних депутатів і колишніх народних депутатів, які були притягнуті до кримінальної відповідальності. Колишній заступник Секретаря Ради національної безпеки, ця справа теж планується скоро бути переданою до суду. Вчора було проведено заходи і реалізовано заходи в Чернівцях, в Чернівецькій області було пред'явлено підозри керівнику Чернівецької обласної ради, а також декільком митникам. Заступник міністра юстиції, заступник керівника Державної міграційної служби, голова НАЗК, керівник "Укроборонпрому", генеральний директор, ці всі люди отримали повідомлення, їм було повідомлено про підозру, і вони притягнуті до відповідальності.

Є інша тенденція, яка намітилась зараз, багато високопосадовців відмовляються від того, щоби брати хабарі і навпаки інформують правоохоронні органи про такі факти. За останні два місяці буквально три таких яскравих факти, це Одеса, наш прокурор відмовився від хабара і повідомив Національне антикорупційне бюро. І було оголошено... повідомлено про підозру двом керівникам Одеської обласної податкової

служби. Фонд держмайна, керівник Фонду держмайна відмовився від хабара в розмірі 5 мільйонів доларів. Теж було зафіксовано і реалізовано цю ситуацію тиждень тому, здається. І от буквально декілька днів тому керівник держрезерву знову ж таки відмовився від хабара, і ця ситуація була... була затримана особа, яка намагалася дати хабар.

Банки. Ми починали роботу. Вісім банків у нас в роботі. Керівникам, засновникам восьми банків повідомлено про підозру. Вони притягнуті до відповідальності. 247 мільйонів гривень, на які було накладено арешт і які знаходилися в приватному банку, за нашим клопотанням передано до державного банку. І відповідно ними користуються не приватні особи, а навіть за рахунок цих коштів держава може отримувати певний прибуток у вигляді відсотків.

Економіка. Те, на що теж не звертають увагу. Три приклади лише наведу. Три кримінальні провадження, які ми завершили. Завершили тим, що було відшкодовано повністю збитки. Значить, одна компанія, це 480 мільйонів гривень. Вони стягнуті в бюджет, підкреслю. Інша компанія, декілька днів тому ми повідомляли, 129 мільйонів гривень. Повернуто в бюджет, стягнуто. І ще одна компанія, ще один приклад, це 263 мільйони гривень. Теж було повернуто, стягнуто в дохід держави. Тобто це все вже в бюджеті нашої країни.

Декілька було спеціалізованих операцій проведено під керівництвом прокурорів Офісу Генерального прокурора та регіональних прокурорів. Мова іде, зокрема, про ліквідацію незаконних, пов'язаних з ігорним бізнесом і з нелегальними АЗС.

Крім того, захист інвесторів. Відновлено кримінальне провадження, пов'язане із завданням збитків іноземних корпорації "Хюндай". Ми допомогли також припинити злочинні посягання щодо компанії "Ашан". Це пов'язано з Одесою і з незаконним захопленням земельної ділянки. Національна академія аграрних наук, одна з корупціогенних сфер – земля. Дев'яти топпосадовцям, включаючи президента, Національної академії

аграрних наук було повідомлено про підозру в цій справі, і декілька з них уже справ передано до суду.

Протягом останніх цих декількох місяців 45 тисяч гектар було повернуто державі за позовами прокурорів, за позовами прокурорів повернуто державі також 29 елеваторів інших підприємств хлібоприймальних.

Окрема проблема, яка існує у нас, це Затока. Ми вже повернули 48 земельних ділянок, це приблизно 2,5 гектари площа і, крім того, активізовано розслідування багатьох кримінальних проваджень і, крім того, там, пам'ятаєте, було декілька місяців тому теж операція проведена спільно Офісом Генерального прокурора і Службою безпеки і повідомлено про підозру декільком посадовцям селищної міської ради селища Затока.

Два ще приклади, де наразі ми працюємо і де є шанси повернути в дохід держави ділянки в лісі, лісова ділянка в Обухівському районі (це 3-4 гектара) і 41 гектар землі в Конча-Заспі, які теж, самі розумієте, є особливо цінними.

Ну поки що так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Георгійович.

Я думаю, що можемо переходити до запитань. Почнемо, я думаю, що... Так, будь ласка, пан Сергій, і отак підемо.

ІОНУШАС С.К. Дуже дякую за презентацію щодо стану реформи. Я думаю, у колег буде дуже багато питань з цього приводу. Але у мене питання виключно практичні, які пов'язані з дуже такими суттєвими для України подіями, це, по-перше, подія, пов'язана з Боїнгом збитим. Який статус щодо цього питання?

І друге – пов'язане з прослуховуванням Прем'єр-міністра Гончарука.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РЯБОШАПКА Р.Г. Щодо ситуації з "боїнгом". Наразі кримінальне провадження... я буду говорити тільки про кримінальну сторону, тому що ви зрозумієте, що є два види провадження. Те кримінальне провадження розслідується зараз слідчими Служби безпеки України, наші прокурори здійснюють процесуальне керівництво. Із того, що можна було б зараз оприлюднити, ми направили, я особисто звернувся тричі до Генерального прокурора Ірану із запитом про надання міжнародно-правової допомоги. Зокрема, ми просили надати окрім тих доказів, які необхідні слідству, і докази, на підставі яких, наприклад, затримано осіб в Ірані. Була інформація нещодавно, що за вчинення цього злочину в Ірані затримано трьох чи чотирьох осіб, які зараз перебувають в місцях попереднього ув'язнення. На жаль, такої комунікації прямої із правоохоронними органами Ірану поки що немає. І тому тут швидше за все єдиний варіант, де ми можемо досягнути прогресу, це дипломатичні шляхи.

Ми звернулись до наших колег, громадяни яких теж загинули в цій катастрофі, із пропозицією щодо створення слідчої групи. Наразі ми підготували проект угоди про створення спільної слідчої групи. Це питання поки що в роботі.

Ну, і крім того, ми працюємо також і з іншими колегами для того, щоб мати можливість обмінюватися тією інформацією, яка є у правоохоронних органів цих країн, наприклад, в тій самій Канаді.

"Чорні скриньки" чи рекордери, пристрої, які записували. Ми теж працюємо в цьому напрямку. В нас немає поки що безпосередньої відповіді від правоохоронних органів чи органів судової влади з Ірану. Але ми працюємо з нашим зовнішнім дипломатичним відомством з тим, щоби все-таки ці скриньки забрати до України, розшифрувати тут.

А, ще, вибачте, щодо прослуховування Прем'єр-міністра України. Розслідування здійснюється зараз Службою безпеки України. Ми

заслуховуємо це провадження минулого тижня. Поки що немає остаточних результатів. І я думаю, що десь, можливо, протягом тижня, двох, як нам повідомляли наші колеги, ми будемо спроможні мати результат, про який повідомимо Президенту та суспільству.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Георгійович.

ПАВЛЮК М.В. Всім доброго дня! Дякую, Руслан Георгійович, за презентацію, оскільки завдяки їй багато запитань в мене відпало, я отримав багато відповідей. Однак залишилось декілька запитань, на які я не отримав відповіді з презентації.

Перше. Це з приводу заробітної плати прокурорів. Ви, Генеральний прокурор, обіцяли значне підняття заробітних плат після початку реформування Генеральної прокуратури та прокуратури в цілому. Однак працівники на даний час згідно інформації, яку вони надають нам як народним депутатам, отримують значно меншу заробітну плату ніж до початку реформи. До прикладу. Рядові працівники прокуратури, прокурори у Донецькій області, за моєю інформацією, яку нам надають, 15 тисяч гривень отримують у місяць, у Миколаївській області – 20-22 тисячі гривень. В Києві – близько 18 тисяч гривень.

Де обіцяне підняття заробітних плат прокурорам?

РЯБОШАПКА Р.Г. Ми підготували відповідний проект постанови уряду, який передбачає збільшення заробітних плат. Він був прийнятий Кабінетом Міністрів, і наразі збільшення відбувається поетапно. Ті прокурори, які пройшли переатестацію, щодо них набирає чинність ця постанова щодо нових умов оплати праці. Я не взяв з собою цю табличку, але в середньому десь підвищення оплати праці прокурорів по центральному офісу, по Офісу Генерального прокурора становить десь від 7 до 10 тисяч гривень.

Крім того, що зробили ми? Ми зменшили розмір дискреційної надбавки, мається на увазі за особливі умови оплати праці, а також премії. Тобто вони не становлять більше 10 відсотків, і це дає можливість, усуває можливість маніпулювати таким чином, тиснути через зменшення, через збільшення премій чи надбавок.

Відповідно по районах і по областях теж збільшення відбудеться, але вже по ходу переатестації.

ОСАДЧУК А.П. Спочатку переатестація, а потім...

РЯБОШАПКА Р.Г. Да, новим прокурорам буде збільшена заробітна плата і новим державним службовцям так само, які пройдуть конкурс.

Крім того, що стосується місцевих. Я думаю, що швидше за все у вас інформація за січень місяць, оскільки в січні завжди оплата праці вона є менша, тому що державний бюджет не наповнений, відповідно це за всіх ситуацій в січні державні службовці отримують менше. В лютому місяці вони отримали чи мають отримати більше, і вже в кінці січня також було виплачено матеріальну допомогу і компенсацію тим людям, які працюють на межі конфлікту, які пов'язані із переміщенням, і з наймом житла.

ПАВЛЮК М.В. Наступне запитання. Шириться інформація, що під час проходження атестації буде зменшений мінімальний прохідний бал для обласних прокурорів прокуратур та місцевих. Чи підтверджуєте ви цю інформацію, чи ні? І чи планується проведення першого і другого етапу переатестації в один день, тобто тести і практичне завдання.

РЯБОШАПКА Р.Г. Зменшення балу навіть не обговорювалося, він залишається однаковим. І в цьому є суть чи сенс. Тому що ми ж плануємо переводити із місцевих прокуратур у прокуратури вищого рівня. І тому

відповідно вони повинні пройти через однаковий конкурс. Зменшення балу не планується. Погіршення чи покращення умов не планується.

Щодо тестування, поєднання двох тестів в один день, так, є така пропозиція. Спочатку провести тестування на знання законодавства, а через декілька годин, три чи чотири години, провести тестування на загальні здібності. Оскільки велика кількість прокурорів, і відповідно така міграція по всій Україні вона буде достатньо накладною, і взагалі логістично складно організувати цей процес. Тому ми вирішили зробити все протягом одного дня.

ПАВЛЮК М.В. А чи не буде це дискримінацією по відношенню до прокурорів, які проходили, Генеральної прокуратури, атестацію і обласних і місцевих?

РЯБОШАПКА Р.Г. Я не думаю, що це буде дискримінацією. Там немає такої особливої складності чи особливої напруги у цих тестах. Тим більше, що пауза між тестом на знання законодавства і тестом на загальні здібності буде 3-4 години. І люди матимуть можливість відпочити, поїсти і підготуватися до наступного тесту.

ПАВЛЮК М.В. І останнє запитання про реформу. Перше. Ліквідація військової прокуратури коли планується? І куди будуть все ж таки призначати військових прокурорів після того, як ліквідують військову прокуратуру і на які посади – в Офіс Генерального прокурора, в штат чи зразу на якісь конкретні посади в окружну, регіональну чи в Офіс Генерального прокурора?

І ще з приводу військової прокуратури запитання, з приводу пана Чумака. Чи правда те, що він призивався на військову службу на 19 діб у грудні місяці. Для чого він це зробив? Чи не для того, щоб отримати вихідне пособие, пенсію, так, щоб йому перерахували пенсію, а в той час, коли...

Після минулого засідання, я на минулому засіданні вас також запитував з приводу звільнення військових прокурорів через те, що вони не продовжили контракт. Ви сказали, що необов'язково, щоб у військовій прокуратурі проходили службу військовослужбовці. В той час, як звільняються люди, пан Чумак призначається, призивається на військову службу на 19 днів, а потім звільняється, для перерахунку, напевно, пенсії і додаткових виплат. Як ви це прокоментуєте?

РЯБОШАПКА Р.Г. По спеціалізованим прокуратурам чи по військовій прокуратурі. Реформа військової прокуратури відбувається теж поступово, тобто починаючи з Офісу Генерального прокурора. Створено спеціалізовано прокуратуру, затверджено штатну чисельність, призначено туди людей, які не є військовослужбовцями. І так само поступово буде відбуватися реформування чи перетворення військових прокуратур у спеціалізовані чи підрозділи спеціалізованої прокуратури в регіонах і відповідно в гарнізонах чи на місцевому рівні.

Уже підготовлена нами структура, як буде виглядати загалом ця спеціалізована прокуратура, назвемо її так – військова, хоча вона пов'язана не лише з військовими, на центральному рівні в областях, а також у деяких гарнізонах. Затверджено чисельність і вона зменшена десь приблизно вдвічі, до 400 осіб. І мені здається, я вже, по-моєму, навіть її вчора підписав. Тобто вона вже...

ПАВЛЮК М.В. *(Не чути)*

РЯБОШАПКА Р.Г. Було. Да, були різні дискусії. Ми все-таки зупинилися на тому, щоби мати ієрархію. Якщо це спеціалізована прокуратура, то все-таки мати ієрархію з Києва в області і потім уже на окружному рівні, таку от триступеневу.

ПАВЛЮК М.В. *(Не чути)*

РЯБОШАПКА Р.Г. Змінюється обсяг повноважень, змінюється статус прокурорів із військовослужбовців і відповідно змінюється теж їх чисельність, ми говорили, що приблизно вдвічі, оскільки з навантаженням там є певні проблеми в тому сенсі, що воно надзвичайно невисоке, скажемо так.

ПАВЛЮК М.В. *(Не чути)*

РЯБОШАПКА Р.Г. А про пана Чумака, я думаю, можливо, ви задасте йому питання тоді самі особисто про його мотиви.

НЕКЛЮДОВ В.М. Доброго дня, пане Руслане. Я буду задавати питання тільки ті, що на підставі тих даних, які були у вашій довідці, у вашій доповіді, та тих питань прокурорів, які надходили численні до мене. Вони співпадають з тою інформацією, яка викладена і в довідці, і в вашій доповіді.

Перше питання, воно таке. До атестації в прокуратурі ще тоді працювало 1 тисячу 39 прокурорів та слідчих, після атестації трьох етапів залишилось 610. Тобто 729 осіб було вилучено з системи органів прокуратури. Скажіть, будь ласка... І в третьому етапі 154 особи. Скажіть, будь ласка, чи не забагато це осіб для... чи не велика це втрата для органів прокуратури? І чи зможе Офіс Генерального прокурора ефективно здійснювати і організацію, процесуальне керівництво і функцію контролю регіональних та місцевих прокуратур задля того, щоб вони ефективно працювали?

РЯБОШАПКА Р.Г. Дивіться, це не забагато. Тут потрібно оцінювати це, можливо, з тої сторони, що так багато людей працювало у Генеральній прокуратурі, які за своїми професійними здібностями, за критеріями щодо

добросовісності вони не відповідали стандартам. І це проблема. Проблема, що так багато людей, дійсно, не відповідали цим критеріям. Щодо чисельності, дивіться, у нас ніколи в Генеральній прокуратурі 2 тисячі прокурорів не працювало. 2 тисячі прокурорів. В деяких європейських країнах 2 тисячі прокурорів десь приблизно співмірних з Україною, можливо, трошки менше на всю країну працює. А тут тільки в Києві в Генеральній прокуратурі. Чисельність прокурорів загалом в Україні одна з найвищих у світі і тільки в Росії вищий показник. Тому, очевидно, що, якщо оцінювати в плані відповідності критеріям, мабуть, забагато було людей, які не відповідають цим критеріям. Щодо ефективності, повірте, я поки що не бачив, що таке суттєве зменшення вплинуло на якість роботи у гіршу сторону. Але принаймні цим людям довіряю і я впевнений, що вони десь щось не продадуть, не злиють, чи не закриють тихенько якесь провадження.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую.

Інше питання теж пов'язане з атестацією, згідно штатної чисельності, яка викладена у вашій довідці, в Офісі Генерального прокурора штатна чисельність прокурорів – 834 посади. Наразі це 610. Ви сказали, що йде процедура, почалася процедура добору ста нових кандидатів. Як ви вважаєте, чи оці 100 кандидатів, як ви кажете, нові обличчя, які не пройшли таку підготовку, школу місцевих прокуратур і обласних, чи зможуть вони ефективно працювати в Офісі Генерального прокурора? Це перше запитання.

І друге питання. Яким чином, якщо решта 124 посади будуть заповнені із обласних та місцевих, яким чином, це ж серед тих, хто пройде атестацію, ким буде заміщено ті посади, що будуть переведені із обласних та місцевих? І це в свою чергу не вдарить по ефективності тих прокуратур, роботу цих місцевих і обласних?

РЯБОШАПКА Р.Г. Ті прокурори, які прийдуть нові, вони крім того, що ми їх перевіримо знання, практичні навички, вони пройдуть стажування і

відповідно після цього вони будуть прийняті на рядові посади, це не посади якісь адміністративні в органах прокуратури.

Чому сто вакансій при тому, що ми маємо 200, я вже говорив, що ми хочемо підняти людей з місцевого рівня. Чи не вплине це на ефективність місцевих прокуратур? По рівню регіональному, обласному ми теж бачимо, що кількість прокурорів там явно завищена. І тому очевидно, що буде зменшуватись кількість прокурорів, скорочуватися і на місцевому рівні, і на обласному. І відповідно я не бачу якихось таких особливих ризиків.

Якщо у нас буде велика потреба в кадрах, ми завжди зможемо оголосити добір, і в концепції нашої дорожньої карті реформи ви бачили, що на жовтень планується добір, коли ми вже оцінимо всю систему, скільки у нас є вакансій, відповідно будемо розуміти, яка є потреба.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую.

Інше питання стосується дисциплінарних скарг, дисциплінарних проваджень щодо прокурорів. І згідно вашої інформації 241 надійшла дисциплінарна скарга на дію прокурорів. Один з цих випадків відкрито, це провадження, в 49 відмовлено. А що решти, 180 решта проваджень, які рішення прийнято, чи відомо вам? І чи є якісь рішення по суті, хтось притягнутий чи навпаки відмовлено? Така статистика є у вас чи немає?

РЯБОШАПКА Р.Г. По тій решті скарг, яку ви озвучили, вони перебувають в стадії перевірки. Порядок проведення дисциплінарного провадження ми затвердили. Правда, потім ми внесли зміни і ми скоротили строки про дисциплінарну процедуру для того, щоб вона нетривала занадто довго, щоб ці всі притягнення до відповідальності не тривали роками.

Та процедура, яка є сьогодні в законі, і строки, які сьогодні в законі визначені, ці норми, правда, зупинені, вони дозволяють розглядати чи притягувати до відповідальності там по року і, можливо, і більше. Зараз ми це значно скоротили. Додали можливість оскаржити відмову від

дисциплінарного провадження. Я думаю, що така скорочена процедура дасть нам можливість швидше реагувати. Дисциплінарна комісія є. І десь 15 лютого, здається, заплановано перше засідання дисциплінарної комісії. Будуть підготовлені перші перевірки, перші скарги, і будемо приймати рішення.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую.

Інше питання стосується інвентаризації матеріалів досудового розслідування в кримінальних провадженнях. Чи завершена ця інвентаризація? Чи складені акти вже інвентаризації? Чи встановлено вами факти втрати речових доказів або матеріалів кримінальних проваджень?

РЯБОШАПКА Р.Г. Так, інвентаризація поки що триває. Ми не змогли завершити її повністю, оскільки надзвичайно великий обсяг цих матеріалів. По тим фактам, які були озвучені в медіа. Деякі матеріали були втрачені. І проводиться перевірка і генеральної інспекції, і, здається, відкрито кримінальне провадження теж за цим фактом, воно розслідується відповідно.

НЕКЛЮДОВ В.М. Невідомо вам коли буде?

РЯБОШАПКА Р.Г. Завершена інвентаризація? Ну, я думаю, що найближчим часом. Воно вже на завершальному етапі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте визначимось, колеги, тому що, дійсно, ми вже, от зараз 15:52, щоб так не получилось, що ми зараз, наприклад, нашим колегам просто не дістанеться часу.

НЕКЛЮДОВ В.М. В мене два запитання. Два запитання. По суті два запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте... Ні, зачекайте...

НЕКЛЮДОВ В.М. Те, що стосується... Ні, два запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачекайте, колеги. Давайте визначимо скільки загалом регламент, тому що ми отак ідемо, це ще мінімум на годину, півтори ще – мінімум. *(Шум у залі)* Ми готові попрацювати?

(Загальна дискусія)

НЕКЛЮДОВ В.М. В мене два запитання ще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте коротко тоді, декілька питань, кожен по суті, тому що інакше, дійсно, ми будемо дуже довго.

НЕКЛЮДОВ В.М. . Два запитання. З приводу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте одне, Владлен.

НЕКЛЮДОВ В.М. Ні, вони важливі.

Перше запитання з приводу законопроекту 2513, це зlodії в законі. На засіданнях робочих груп та комітетів був присутній очільник департаменту з приводу щодо процесуального керівництва, забезпечення процесуального керівництва у справах ОЗГ та злочинних угруповань, і він підтримував ідею криміналізації дій зlodіїв в законі. А потім надійшов ваш лист, де ви цю ідею не підтримали. Ви можете прокоментувати таку неузгодженість позицій в Офісі Генерального прокурора щодо законопроекту 2513?

РЯБОШАПКА Р.Г. Дивіться, лист надійшов не потім, а до, цьому листу практично місяць. Відповідно на той момент, коли проект опрацьовувався в комітеті, ми його опрацьовували і бачили там пропозиції, які можна було би

внести до законопроекту чим його удосконалити. І, крім того, для того, щоби удосконалити цей законопроект ми відрядили нашого керівника управління, здається, по організованій злочинності, який брав участь в роботі комітету. То цей лист він виник не вчора і не позавчора, цьому листу вже, я ж кажу, майже місяць. А чого він у вас виник вчора, це вже...

ДАНУЦА О.А. *(Не чути)*

РЯБОШАПКА Р.Г. Я не думаю, що він був не в курсі.

ПАВЛЮК М.В. Лист від 16 січня.

ОСАДЧУК А.П. *(Не чути)*

РЯБОШАПКА Р.Г. Текстом законопроекту.

НЕКЛЮДОВ В.М. І ще питання. Це стосується... В довідці... Я взагалі-то не в складі ТСК щодо пана... працівників посадових осіб Федерації футболу, але в довідці вашій зазначено два кримінальних провадження щодо посадових осіб Федерації футболу, там щодо фінансування футбольних полів. І потім в і інше провадження, яке вже в ході розслідування цього провадження, там щодо розтрата кошти, які були виділені УЄФА і інші кошти. І ви зазначили, що Чи встановлена вами особи, яким має бути повідомлено про підозру? І яка перспектива цих проваджень, про які ви визначили в цій довідці?

Дякую.

РЯБОШАПКА Р.Г. Якби ми встановили осіб, яким можна повідомити про підозру, то ми б їм одразу негайно повідомили про підозру, звісно, якщо би у нас було достатньо для цього доказів. Кримінальні провадження

відповідно розслідуються, ТСК створена, слідчі наші колеги будуть на засіданні цієї ТСК і відповідно все, що можна надати в рамках кримінального провадження і в межах передбаченого КПК, ми надамо.

МАМКА Г.М. Не заперечуєте з цього питання.

Хочу звернути увагу Генерального прокурора ми зверталися, дійсно, ТСК працює., я думаю, що розвінчає думки деяких і наших колег, і деяких керівників, і присутніх з Федерації футболу з приводу того, що ТСК не має законодавчих ричагів, які можуть навести порядок і встановити істину в тих справах, по яких правоохоронні органи дуже швидко працюють.

І хотів би звернути, Руслан Георгійович, вашу увагу, тому що, на мою думку, якщо у вас буде час, приїдьте, ми запрошували вас листом особисто для того, щоб поставити крапку по ходу розслідування кримінальних проваджень прямо на ТСК. Це буде закрите засідання тимчасової слідчої комісії, всі проінформовані. Але я вас хочу проінформувати, що для того, щоб пред'явити підозру, необхідно проводити слідчі дії з тих справ, довідок тих, що я прочитав, тих, що я вивчив, такими темпами проведення слідчих дій ми можемо добитися тільки закінчення термінів досудового розслідування по кримінальним справам. Якщо у вас є бажання, приїдьте 07.02, я думаю, там все буде відомо.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дивіться, можна я відреагую? Просто очевидно, що наші представники будуть, все, що треба, ми надамо. але крапку на засіданні ТСК ви все одно не поставите і про підозру ви не повідомите на засіданні ТСК. Тому крапку ми там і слідчі дії ми там теж не проведемо.

Я просто чого хотів би, можливо, уникнути. Очевидно, що ця вся історія, вона має дві сторони конфлікту. І ви так само, і всі інші прекрасно розуміють. І я би хотів уникнути політизації цих кримінальних проваджень і спрямувати їх на користь однієї із сторін конфлікту. І ви, і я прекрасно

розуміємо, про що йде мова. А все, що від нас залежить, ми зробимо і швидко, і якісно.

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) Можна? Спасибо большое.

Смотрите, вот знаете, я прошу прощения. Уважаемые мои коллеги, вот у нас идет пресс-конференция, ее смотрят многие и прокуроры на местах, и вот сразу же пишут: "Смотрю комитет, рассказывают про успешность тех, кто остался. На сегодняшний день количество прикомандированных прокуроров к ГПУ наибольшее за все время независимости. Они не перекрывают и просто забирают людей с мест". Это, кстати, пишут ваши коллеги, Руслан Георгиевич.

Смотрите, мы тут посмотрели, конечно, прекрасные картинки, как обычно, яркие тезисы, розовые облака и молочные реки. И одним из достижений, о котором забыл рассказать Руслан, наш уважаемый Генеральный прокурор, в этом году... Вы про меня забыли рассказать, Руслан Георгиевич. Вы же по мне внесли кримінальне провадження в ЄРДР.

Поэтому, мои дорогие, что значит действия, законные действия Генерального прокурора. Перед вами сидит член Комитета Верховной Рады по правам правоохранительной деятельности, в отношении которого Генеральная прокуратура внесла в ЄРДР, по уголовной статье о нанесении тяжких, средней тяжести телесных повреждений. Но самое интересное. Вы понимаете как? И Слава Богу, что вы работаете. Вы знаете, я рад, что ваши действия как раз и показали истинные мотивы Генеральной прокуратуры.

Потому что с самого начала, давайте так, вот если бы я был заурядным гражданином, меня бы, наверное, никто бы не заметил, и эту ситуацию мы бы не обговаривали. Я может чуть-чуть, мои коллеги, возьму больше времени, потому что это касается нас всех, каждого из нас сегодня меня, завтра... Поэтому я бы рассказал вам эту предысторию, она даже немножко комична. Потому что вносят они в ЄРДР по заявлению гражданина, который якобы получил телесные повреждения средней тяжести. Но вносят данные

проведения без результатов судмедэкспертизы, то есть, в принципе, Генеральный прокурор на глаз определяет степень повреждения нанесенных увечий и тут же вносит данную статью в реестр.

Это прекрасно, когда вы умеете рентгеном определять степень повреждения, а, может, вы еще и как детектор лжи определяете степень того, что тех показаний, которые даются. Но все-таки мне кажется, что закон превыше всего, и нарушать его не дано даже Генеральному прокурору, вы понимаете?

А если говорить, что я на сегодняшний день не просто народный депутат, а еще и член оппозиционной партии, то здесь я бы просил бы и, наверное, вы бы должны были быть более внимательны к соблюдению закона, чтобы вас завтра, Руслан Георгиевич, не обвинили в давлении на оппозицию и недействия в интересах третьих лиц. Вы понимаете как? Потому что в данном случае вы должны были разобраться как минимум и получить все документы в отношении данного инцидента.

А я хочу сказать, мои дорогие, что в данном случае я заявляю официально, что прокуратура действует в интересах третьих лиц. И здесь нет политики. Здесь есть организованная преступная группа. Организованная преступная группа, о которой я не раз уже заявлял на комитете. И именно моя позиция на сегодняшний день как раз и инициировала подобные действия и Генеральной прокуратуры в том числе.

Кстати, своих детей, Руслан Георгиевич, мне пришлось вывезти за границу. А знаете почему? Потому что Генеральная прокуратура преступникам официально выдает не только бессрочные пропуска, но еще и охрану "Альфы", которую ваш заступник Чумак так успешно реализовывает.

Поэтому теперь я теперь вернусь к делу, к сути вопроса. Ребята, смотрите, 13 января этого года ко мне обратился адвокат с просьбой помочь ему в решении уголовного дела, которое на месте в Херсонской области придавливалось. Разговор идет о колхозе в 26 тысяч гектар, который рейдернули, разорвали, собрали урожай и, в принципе, пытались это дело

замять. Адвокат ранее обращался в Генеральную прокуратуру непосредственно лично к Чумаку, но поддержке там не получил.

Я, скажем, имея принципиальную позицию, 13 числа ко мне обратились, 15 числа я обратился с депутатским обращением и в Генеральную прокуратуру, и в ГБР, и в Национальную полицию для того, чтобы поднять это дело и достичь истины, найти виновных и пресечь действие преступной группировки. Но в данном случае из какого-то одного правоохранительного органа информация просочилась, и преступники... Преступники, говорю и заявляю это с полной ответственностью, принимают решение по дискредитации, по провокации меня как человека, как народного депутата, и как человека, который сегодня пытается добиться истинны и наказания виновных в преступлении совершенных на территории Херсонской области. У меня происходит инцидент в одном из заведений. По заявлениям, поданным в Генеральную прокуратуру от меня, меня ударил гражданин Майман, который проходит по делу о расхищении и разворовывании данного предприятия в Херсонской области. Мне был произведен удар в лицо, я не ответил. Ни в коем случае. Я всего лишь на всего действовал в рамках закона. Вызвал полицию. Прошел судмедэкспертизу. Получил результаты. Но Майман точно так же, понимая о том, что провокация провалилась, едет в ГБР, его там перехватывает ваш... Да, я заканчиваю. Ваш заступник Чумака, который, я считаю, действует в интересах группировки Палатного. Палатный – это экс-народный депутат, который на сегодняшний день контролирует все публичные дома и притоны в Украине. Чумака являлся членом его партии. Является его доверительным лицом. И в интересах данной преступной группировки на сегодняшний день пытаются нивелировать мою позицию как народного депутата. А я хочу сказать, посмотрите, мы сейчас говорим о позиционном политике. Мы говорим о оппозиционной партии. Мы говорим о том, что ваши внесения в ЕРДР в отношении меня есть преступное и нарушением закона. А соответственно ваши действия, ваша прокуратура и вот ваша вот эта реформа

она нивелируема, понимаете. Почему? Потому что если вы по отношению к народным депутатам допускаете такие ляпы, то, что тогда говорить вообще о простых людях, которые по улице ходят. Если вы до сих пор не выписали... и опять же подозрение тому, кто ударил народного депутата и данный факт зафиксирован, а вы ждете всего лишь навсего. Вы не понимаете, что делать, потому что провокация в отношении меня провалилась.

Я вас очень... я вам честно говорю, ваша позиция...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ілля!

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* Я заканчиваю. Вот я вам рассказал. Вот это есть реальная реформа прокуратуры. На сегодняшний день ко власти, к сожалению, с нашим участием дорвались те, кому не место в органах власти, как исполнительной, так и государственной, потому что их действия, их действия направлены всего лишь навсего на укрепление банд и кланов. Сегодня я говорю, да, о Палатном, я буду говорить о Паламарчуке, я буду говорить о тех, кто контролирует нашу столицу и которые уничтожают наши города. Вы не знаете о публичных домах, вы не знаете о распространении этой бандой наркотиков, вы не знаете о дискредитации? Вы не знаете о том, что ваш заступник Чумак является прямым, мало того, заинтересованным лицом в этом деле? И вы нам рассказываете о красочных картинках!

Я прошу прощения, у вас преступники получают госохрану из "Альфы"...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ілля, дякую. Дякую.

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* У вас на самом деле они получают бессрочные пропуска, я прошу прощения, и это уже система.

Посмотрите на преступника Стерненко, который зарезал человека. А теперь мы говорим о наркоманах Маймана, которые сегодня имеют возможность избивать народных депутатов и оставаться безнаказанными. Безнаказанными, потому что Генеральная прокуратура стоит на стороне зла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ілля, ти обмежуєш час інших депутатів.

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) Вот моя позиция! И чем раньше вы уйдете в отставку, поверьте мне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ілля!

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) Тем больше у нашего общества быть более защищенным.

Я, точно, ничего не боюсь. Вот это я вам говорю. И меня вот эти подонки, они точно не испугают. Я боролся, борюсь и буду бороться с несправедливостью. И если вы встали на сторону зла, я буду бороться и в вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ілля! Все.

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) Все, я закончил. Я уложился в 7 минут.

РЯБОШАПКА Р.Г. Понятно, що я не буду дискутувати з процесуальної точки зору.

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) Та с какой? Вы почему вносите в ЕДРДР без МСЕКа заключение?

РЯБОШАПКА Р.Г. Тому що якщо ми будемо вносити із МСЕКом, то ніколи не будемо вносити в ЄРДР...

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* А, ну я поняв. Да вы ночью вносите, потому что вам удобно, потому что вы думали, что это даст вам возможность лишити меня мандата. Встретимся в суде.

РЯБОШАПКА Р.Г. Тільки прокоментую, що, в принципі, ви використовуєте, Ілля Володимирович, свій депутатський статус для того, щоби впливати певним чином у приватних інтересах у кримінальному провадженні.

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* Это вы сейчас делаете.

РЯБОШАПКА Р.Г. Що, в принципі, є порушенням Закону "Про запобігання корупції". Ви, в принципі, своїм виступом ви наговорили на протокол.

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* Я прошу прощення, я тюрми не боюсь, вы понимаете как? А вот, что вы там будете делать, это уже второй вопрос. И как вы себя будете чувствовать. Потому что сядете все за то преступление, которое вы совершили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка... Колеги, давайте просто поважати час один одного...

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* Все, я закончил.

Да можно. Можно зафиксировать и внести, а это точно нас никогда не останавливало.

РЯБОШАПКА Р.Г. Добре, ми вилучимо стенограму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максиме, будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Уважаемые Денис Анатолиевич и Руслан Георгиевич, у меня пять очень коротких вопросов, на которые я хочу получить очень конкретные ответы.

Руслан Георгиевич, несмотря на то, что вы нам рассказали, комментируя проваленную вами реформу прокуратуры, главный вопрос, который задают граждане, избиратели и "Слуги народа", и других политических сил, звучит таким образом: почему за полгода никто никуда не сел. Были обещаны посадки на выборах. Вы делали очень громкие заявления, в частности 19 августа и 29 августа, когда мы вас назначили Генеральным прокурором по ошибке, о том, что будут изысканные посадки, будут посадки и так далее. У меня вопрос: отдаете ли вы себе отчет в том, что падение рейтинга Президента Зеленского с 73 до 49,5 процентов – конкретно ваша вина из-за того, что вы не выполняете свою функцию. Да или нет?

РЯБОШАПКА Р.Г. Питання політичне, очевидно, що воно не потребує коментаря. З приводу того "что нет посадок", я тільки що коментував. І такої активності правоохоронних органів по притягненню до кримінальної відповідальності високопосадовців, по відшкодуванню шкоди до державного бюджету, що реально уже стягнуто, такого ще не було за всю історію Генеральної прокуратури. Тому не треба використовувати і маніпулювати.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Хорошо, согласен с вами. Переходим ко второму вопросу. Кстати, те же самые слова "такого никогда не было за всю историю органов прокуратуры", прямо перед нами с вами сидя, произнес Юрий Витальевич Луценко перед тем как, мы его вышвырнули из органов прокуратуры, надеюсь, навсегда. Это какая-то

роковая фраза, которую все генеральные прокуроры произносят, когда сказать нечего.

По поводу ответственности, притягнень и так далее. Скажите, пожалуйста, как сложилась судьба подозрения, которое, если я не ошибаюсь, в октябре месяце предыдущий директор Генерального бюро расследования Роман Труба внес в ГПУ повторно в отношении Петра Алексеевича Порошенко, 29 раз неявившегося на допрос. Куда девалось конкретно это подозрение? Вы его продолжаете хранить у себя на память, вернули в Государственное бюро расследования, вы его аннулировали? Как сложилась его судьба?

РЯБОШАПКА Р.Г. Я вже про це говорив публічно. Проект підозри був спрямований назад в ДБР для усунення недоліків.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Хорошо. Третий вопрос. Отдаете ли вы себе отчет, что ваши действия направлены на укрывательство совершившего убийство Стерненко Сергея, прямым образом подрывают рейтинг и Офиса генерального прокурора, и Президента Украины, и политической силы, которая вас номинировала на эту должность и поддержала вас на выборах? Да или нет? Вы согласны с тем, что вы полностью нас всех дискредитируете укрывательством убийцы?

РЯБОШАПКА Р.Г. Це ж можна перевернути. Можна сказати, що ви нас дискредитуєте. Ви дискредитуєте парламент.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Я укryваю убийц? Я не подписывал подозрение убийцам? Я полгода не подписывал подозрение убийцам?

РЯБОШАПКА Р.Г. Я не процесуальний керівник, щоб підписувати підозри в цій групі прокурорів. Що неясно? КПК читати треба.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Что неясно, почитайте КПК и покажите в КПК, на каком основании вы в СБУ направили на расследование дело об убийстве, когда уже есть решение суда о том, что СБУ, это не подследственность СБУ. Мы поговорим про КПК.

Два последних вопроса. Руслан Георгиевич, меня интересует ваша оценка в данном случае, оценка. Лично ваше мнение любое, какое у вас есть. Есть такие два персонажа – некто Полищук и Медведько. Это граждане, которые обвиняются. То есть это не моя трактовка, это в материалах дела. Обвиняются в убийстве Олеса Бузины. На данный момент они официально сотрудничают с нашим Министерством по делам ветеранов. Более того, подают в это министерство какие-то проекты на получение бюджетных денег, финансирование на свои либо связаны с ними фирмы. В связи с этим вопрос. Ваша личная оценка как Генерального прокурора. Скажите, это по крайней мере с этической точки зрения нормально или это уже слегка перебор?

РЯБОШАПКА Р.Г. Дивіться, по справі Бузини, справ в суді. Так? Наші прокурори ходять і представляють обвинувачення. Претензій до наших прокурорів...

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Я не с претензиями. Я задал вопрос.

РЯБОШАПКА Р.Г. По цим людям суд не обрав ніяких запобіжних заходів, він їх не посадив в тюрму, не заборонив їм подаватись на проекти. Тому це...

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* То есть, вы считаете, что министр по делам ветеранов с точки зрения этики ведет себя абсолютно нормально и адекватно?

РЯБОШАПКА Р.Г. ... парламент і ви надаєте оцінку діям міністрів. Не я.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Согласен с вами.

Последний вопрос, который я хотел бы вам задать. Несколько дней назад в Ивано-Франковске состоялись похороны последнего жившего в городе ветерана 14-й дивизии Ваффен-СС "Галичина". Фамилию его я не называю, это не имеет никакого значения. На этих похоронах присутствовал ряд персонажей, есть очень много фотографий, которые запечатлели этот печальный процесс, надевших на себя эсэсовскую форму. Прямо и непосредственно за ними стоял еще один персонаж, который держал в руках нечто похожее на государственный флаг Украины.

Скажите, пожалуйста, не видите ли вы возможного состава преступления в этом, как в пропаганде нацизма – раз, и как в дискредитации символов нашего государства – два, как Генеральный прокурор?

РЯБОШАПКА Р.Г. Мені треба розібратися. Я не бачив цього сюжету, я просто відверто скажу. Мені треба подивитися.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* СС – это запрещенная в целом, полностью Нюрнбергским трибуналом преступная организация, признанная преступной полностью.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Устінова.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Спасибо. Я пришлю Генеральному прокурору эти материалы.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра, будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Дякую.

Пане Руслане, дякую, що прийшли до нас. Спершу у мене коротке звернення, яке я хочу вам передати. Я зверталася, на жаль, до пані Венедіктової, просила їй дати мені як народному депутату перелік людей, які були переведені з Генеральної прокуратури в ДБР, по тій правці, яку ми приймали, щоб подивитися, хто з прокурорів був переведений. Але мене, так м'яко кажучи, відправили до вас або на сайт Державного бюро розслідувань. На сайті Державного бюро розслідувань немає цієї інформації. Тому я хочу вам передати звернення, щоб ви тоді, щоб Генеральна прокуратура надала мені перелік тих людей, які були переведені за цією правкою. Дякую. Це перше.

І друге. У мене коротке технічне питання. Скажіть, будь ласка, чи будуть проходити тестування прокурори областей, їх заступники, начальники управлінь чи відділів, які призначились на посаду після вступу в дію закону і створення Офісу Генерального прокурора. Тому що в областях, якраз коли був ухвалений закон і почав роботу Офіс Генерального прокурора, почалися дуже швидко нові призначення начальників управлінь, начальників відділків, чи будуть вони зараз проходити тестування?

Там в законі просто є обмовка, що... там в законі говориться, що будуть проходити тестування всі окрім тих, які призначені на адмінпосади після вступу в дію закону та початку роботи офісу.

РЯБОШАПКА Р.Г. Відповідь коротка. Ми не користувалися цим винятком жодного разу.

УСТІНОВА О.Ю. Тобто всі будуть проходити?

РЯБОШАПКА Р.Г. Всі, хто був в Офісі Генерального, всі пройшли тестування. Так само хто в областях, є така певна міграція з областей, йдуть в райони, але ми зараз цю ситуацію хочемо відрегулювати таким чином, навіть якщо ти подав заяву в область, а йдеш в район, то все одно ти будеш проходити тестування в області, а не тоді, коли районні проходять. Бо ця історія досить ...

УСТІНОВА О.Ю. А ті, які перейшли з районів в обласні, так само, я правильно розумію?

РЯБОШАПКА Р.Г. Так само.

УСТІНОВА О.Ю. Тобто всі будуть проходити тестування?

РЯБОШАПКА Р.Г. Да. Винятків не буде.

УСТІНОВА О.Ю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, далі, колего.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Пане Генеральний прокурор питання одне у мене і друге, така коротка репліка. Питання, яке стосується сьогоднішньої події, яка мала відбутись, я не знаю, чи це було, вручення підозри пані Федіні, народному депутату, яке мало відбутись. Зрозуміло, що справа дуже така непроста, резонансна і буде викликати в суспільстві різні тлумачення. Чи можна ваш якийсь короткий коментар, якщо ви зробите його, виключно в юридичній площині. Чи вбачаєте ви якісь перспективи по самій суті підозри?

Дякую.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дякую.

Оголошення, повідомлення про підозру планується на завтра. Про це було повідомлено на веб-сторінці ДБР і Офісу Генерального прокурора. З точки зору формального складу злочину склад злочину є. Склад злочину закінчений, відповідно ми і ДБР не могли реагувати інакше. Крім того, необхідно врахувати, що, власне, ці люди користуються певним авторитетом в певних колах у суспільстві, відповідно такого роду промови, вони, очевидно, що можуть спровокувати певні дії, які можуть спричинити, не дай Бог, якісь нещасні випадки. Тому люди, політики, вони повинні бути особливо обачливими і нести політичну відповідальність за те, що вони говорять щонайменше. А в тих випадках, коли це переходить уже за межу, встановлену Кримінальним кодексом, очевидно, що ми інакше поступити не можемо.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Я вам дуже дякую.

І, пане Генеральний прокурор, просто побажання в плані реформи нинішньої прокуратури. Процесуальне керівництво і його важлива роль особливо на сьогодні, на етапі коли ми створили нові правоохоронні органи, таке як Державне бюро розслідувань, оцінку дають його детективи, керівники, що вони настільки завантажені роботою, тисячі справ. А я вам наведу приклад, можу назвати п'ять-шість справ, які по півтора року, по два роки йдуть, які абсолютно безперспективні.

Одне тільки наведу. Запрошуються на допит 264 народних депутати восьмого скликання, які голосували за створення уряду Гройсмана, що начебто вони в незаконний спосіб проголосували створений уряд. Коли я задаю питання, а яка ж перспектива у цієї справи. Нуль. Детективи це розуміють. Я задаю друге питання: а для чого тоді це йде розслідування, для чого ви витрачаєте масу часу, державних коштів і так далі.

Тобто я до чого, звершую. Намагання не просто висунути звинувачення, а довести вину представників влади минулої, в тому числі всіх рівнів, як би абсолютно ніхто не заперечує. Але тоді треба брати такі справи, які реально серйозні, про що говорили мої колеги. І там, де є перспектива доведення чогось. А просто імітувати, що йде процес, а на завершення буде нуль, це, мабуть, не зовсім правильно.

Це я так, вибачте, дещо так емоційно. Але, на жаль, є такі справи. Там вартість житла в готелі "Київ", це на повному серйозі півтора року займається цілий штат детективів. Я питаю, а в чому вбачаєте ви тут, це ж господарська якась справа. І так далі.

Тому просто, будь ласка, увагу на справи, щоб вони були по суті, а не імітацію. Дякую.

РЯБОШАПКА Р.Г. Немає що заперечити. Я з вами згоден.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, з цього боку хтось хоче? Бакумов? Будь ласка, Олександр.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий, шановний пане Генеральний прокурор! В цілому позитивно ставлячись до тих тенденцій, які зараз відбуваються з приводу реформування органів прокуратури, хочу нагадати, що слово "реформа" – це процес змінення. Це не удосконалення, це не реорганізація – це саме зміни, докорінні зміни. І складовою частиною будь-якої повноцінної реформи є кадрова або персоналізована зміна людей, які працюють.

Хочу наголосити і поставити вам питання, тому що воно до мене як до народного депутата надходило від людей, які працювали, і от задати таке питання. Чому є певна вибірковість у виконанні рішень судів стосовно тих осіб, які були поновлені на посади прокурорів у зв'язку із застосуванням до них Закону України "Про очищення влади", зокрема, люстрації? Так одні з

колишніх працівників, до прикладу, такі як перший заступник Генпрокурора Голомша чи пан Банчук були поновлені на посадах прокурорів, а інші особи, які мають тотожні за юридичним змістом рішення судів, не поновлюються. І інформація, яка є в мене, навіть є певні інструкції стосовно недопущення цих осіб до посад прокурорів. Філософія мого питання в тому, що існує дуалізм. Мене абсолютно не цікавить доля тих людей, які поновлені цими рішеннями судів на посадах, мене цікавить, чому сама інституція діє двояко відносно людей, які перебувають у тих же самих однакових юридичних умовах.

Дякую вам за відповідь.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дякую.

Ну, мабуть, відповідь полягає в тому, що ці двоє, які прийшли, людей мали рішення, які набрали законної сили, і відповідно їх невиконання могло би тягнути в тому числі і кримінальну відповідальність.

Щодо інших, що мені приносять мої працівники з кадрового підрозділу, то ми дивимось. Мабуть, немає тих рішень, які набрали законної сили, відповідно які ...мають виконуватись.

БАКУМОВ О.С. Не буду з вами, шановний пане Генеральний прокурор, сперечатися, тобто довіряю вашим словам. Але все ж таки люди кажуть, що в них такі ж рішення, які набрали законної сили і підлягають виконанню, однак, на превеликий жаль, не виконуються. Тому прошу, якщо є такі факти, перевірте їх.

РЯБОШАПКА Р.Г. Я перевірю. Звісно.

БАКУМОВ О.С. Щоб однакова позиція була до всіх тих осіб, які піддались даному...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр.

Григорій. Пан Мамка, будь ласка.

МАМКА Г.М. Руслан Георгійович, з приводу доповіді по реформуванню. Змістовно частину знаємо, частину щось відкрили для себе нове. Але хочу задати питання. У вас штатна структура тільки по Офісу Генерального прокуратура є чи є по всій Україні?

РЯБОШАПКА Р.Г. Ви маєте на увазі структура?

МАМКА Г.М. Я маю на увазі, якщо є новий орган Офіс Генерального прокурора, на мою думку, і бачення спіч практичного досвіду полягає в тому, штатна структура "кустового" методу обслуговування територій, а ми тільки з боку правоохоронних органів обслуговуємо, надаємо послугу населенню, і в тому числі щодо розслідування злочинів і представлення інтересів там в судах, то вона повинна співпадати з усіма правоохоронними органами. Що я маю на увазі? Це Офіс Генерального прокурора, штатка по "кустовому" підходу, по "кустовому" обслуговуванню Національної поліції, там ДСНС, Державного бюро розслідування. Чому? Щоб не получилось от як діє на даний час. Якщо в Славутичі Національна поліція, там слідчий підрозділ працює, то він повинен їздити в місто Бровари за 300 кілометрів для того, щоб погодити там відповідне клопотання. Для цього уже має все-таки нова штатна структура, нові люди більш досвідчені, нова кров. Я думаю, що все-таки необхідно цей би момент відрегулювати штатним розписом зміну "кустового" там призначення щодо обслуговування територій. І чи є такі перспективи в цьому напрямку?

РЯБОШАПКА Р.Г. Зрозуміло. Значить, дивіться, нову структуру ми затвердили поки що тільки в Офісі Генерального прокурора. І те, про що ви говорите, це більшою мірою стосується реорганізації місцевих прокуратур. І мова іде про укрупнення прокуратур, яке відбулося в 14-му році, коли на

базі декількох районних була створена одна велика "кущова". І це дійсно у багатьох випадках призводить до затягування у вчиненні процесуальних дій.

Ми у законі 19 вересня змінили цей підхід. І ми передбачаємо повернути ту ситуацію, яка була раніше. Кожен район відповідно матиме свою прокуратуру, і це буде десь на одному рівні з судами. Поки що ні. Це все прив'язано до переатестації, в тому числі і в районах. Але ми повинні мати на увазі ще інший процес – децентралізацію і утворення ОТГ. Відповідно будуть більші адміністративні утворення, і відповідно нам треба буде утворювати інші судові округи так звані. І відповідно і прокуратури повинні ґрунтуватися чи базуватися на судах, на розміщенні судів. Тобто це ще інший процес. І він у нас ще попереду.

МАМКА Г.М. З приводу підозри я вам віддав папери. Це знову та справа, втретє, Подільське управління. Знову відповідь заступник підписав, яка не відповідає до кінця дійсності. І я передав довідку там, де є з фотографіями особи, які просто не притягнуті до відповідальності.

З приводу кримінальних проступків. Дійсно, ви даєте інформацію ту, яку і всі члени і робочої групи, і члени комітету знали. Сьогодні... Але ми ж розуміємо, що без якихось ноу-хау, без якихось там невинуватих поступків або затягування процесу ця процедура не обійдеться. От сьогодні ми домовилися, що у нас є 7 законопроектів, які по суті і відпрацьовуються робочою групою, і перевірялися, і погоджувалися з Генеральною прокуратурою, і всіма підрозділами, які будуть приймати участь у формуванні нового підрозділу і самого органу дізнання. Сьогодні отримали відповідь на керівника комітету, що один законопроект зареєстрований 2484, який поданий Міністерством юстиції, уже двічі розглядався і відклався за пропозиціями членів комітету і підтриманими заступниками міністра юстиції. Тобто сьогодні уже у нас є перша ластівка по цим законопроектам. Мінюст, я попросив заступника міністра юстиції. Не знаю, він там був на

засіданні комітету чи не він, але ситуації такі уже виникають, крім технічної сторони, яка запущена по самому процесу генеральної прокуратури.

РЯБОШАПКА Р.Г. Розумію, що якщо мова йде про законотворчий процес, то, мабуть, якщо ви говорите, що є проблема з просуванням законопроекту, ініціатором якого є Мін'юст, то, мабуть, нам варто теж підключитися для того, щоб цю проблему...

МАМКА Г.М. Вона починає вже виникати. І якщо вона виникає в даних процесах, то вона може виникнути з приводу технічного боку, формування технічного завдання по Єдиному реєстру досудових розслідувань, прийняття участі там в конкурсі ProZorro, потім блокування цього конкурсу, і нам також повинна бути зворотня інформація, якщо такі випадку будуть, для того, щоб, дійсно, включатися в процес і не пропустити тих термінів, тому що ми з початку року вже повинні були запуснути цей процес. А терміни ми взяли – до 01.07, щоб все-таки знову ми не продовжували і не виходили з такою ініціативою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, саме для цього ми й запросили вас до складу робочої групи, щоб ви дуже тісно моніторили цей процес, який відбувається.

МАМКА Г.М. З приводу звільнення або непроходження співробітників в Офіс Генеральної прокуратури, це щодо реформування. Я читав особисто, Я як трохи юрист там розуміюся в цих питаннях, давали висновки читати, які комісія видавала на руки співробітникам, які не склали успішно чи не пройшли успішно і були звільнені з Генеральної прокуратури. По суті кількість їх уже визначена, да, плюс-мінус приблизно розуміють, скільки їх є в адміністративному суді. Якщо суд буде поновляти і скасовувати рішення комісії, в тому числі яке буде тягнути за собою рішення щодо скасування наказу про звільнення, чи заклали гроші у статтю розхідну з приводу того,

щоб виплачувати людям, якщо будуть такі рішення судів щодо поновлення співробітників зразу в Офіс Генерального прокурора?

РЯБОШАПКА Р.Г. Ми не розраховуємо на те, що будуть позитивні рішення про поновлення. Від самого початку ми вибудовували такий підхід, щоб ці поновлення до Офісу були власне неможливими.

ОСАДЧУК А.П. Пане Руслан, дякую, що ви сьогодні з нами.

Плавно завершуючи розмову на тему реформи Офісу Генерального прокурора і готуючи основу для наступного нашого питання порядку денного, я зверну увагу тільки на одне моє звернення і прохання.

Насправді паралельно з реформою прокуратури у нас триває реформа Державного бюро розслідувань. Обидва законопроекти, які Верховна Рада ухвалювала по цим двом реформам, вони були дуже складні, їх дуже складно дебатував парламент, дуже складно голосував. Різні фракції приймали участь в остаточному ухваленні рішень. Але є одне, що повністю єднає ці два законопроекти: і один, і другий орган втратили повністю довіру і громадян, і суспільства. І насправді сама ідея реформи полягала в тому, щоб її відновити і ви, до речі, про це в своїй презентації теж казали, про відновлення довіри. І це насправді є головне. І фундаментальним у відновленні довіри – це є дотримання правил, процедур, прозорості. Ну і насправді ви зараз, сидячи тут, напевно в тому числі переслідуєте цю мету для того, щоб і ми вам довіряли, і суспільство, і експерти, і всі стейкхолдери, які є довкола цього процесу.

З ДБР у нас виникають величезні труднощі. Ми зараз з колегами це будемо обговорювати вже другим питанням порядку денного. Але, на мою думку особисту як депутата Верховної Ради, з перших днів дії Закону про внесення до змін до Закону про ДБР відбулася ціла низка подій, яка руйнує цю довіру. І перш за все мова йде про те, що дуже дивним чином поспіхом був оголошений конкурс на заступників. Це було все дуже дивно як в рамках

інтерпретації законодавства, а саме вимог до конкурсу, так і часу його проведення. Ну всі уже знаю, да, що 30 грудня оголосили, до 3 січня треба було особисто подати документи, в тому числі декларацію. Я нагадаю, ви в своєму виступі казали, що ви навіть допомагаєте своїм кандидатам в підготовці декларації, бо ми всі знаємо, це дуже складна, відповідальна робота і помилки там тягнуть на кримінальну відповідальність, а тут треба було б подати декларацію, підготувати і подати за два робочих дні і так далі. В результаті ми маємо результат цього конкурсу призначення заступників. І це було величезне розчарування, тому що засоби масової інформації писали про цих переможців ще в день оголошення конкурсу. Ну, і один із переможців, це вже теж публічна інформація, є особою, в якій є очевидно конфлікт інтересів, бо ця особа професійно працювала, надаючи правові послуги Президенту, екс-Президенту України, втікачу, Віктору Януковичу. І була задіяна в справах Майдану, які з вашої установи, власне, тією правкою, яку ми з вами теж дебатували, були передані в ДБР. І ми дуже сподіваємося, що ДБР цими справами займається.

Я, напевно, не буду у вас питати вашої оцінки цієї ситуації з цим так званим конкурсом на заступників керівників ДБР. Ще раз, з моєї точки зору, це є крок до втрати довіри до нового органу. На жаль, скаржитися в ДБР на ДБР, напевно, особливого сенсу немає. Тому я просто, керуючись своїми повноваженнями і обов'язками, напевно, депутата Верховної Ради, я скерував до Офісу Генерального прокурора відповідну заяву про ознаки вчинення кримінального правопорушення. Я би дуже просив, щоб ви це ретельно розглянули і насправді надали відповіді на ці питання. Бо знову ж таки це питання не тільки мої, це питання родин Небесної Сотні, це питання величезної кількості активних громадян України, і на це треба реагувати. Бо ДБР зараз робить вигляд, що проблеми немає. Проблема є. Тому я вас дуже прошу розглянути цю заяву, вона офіційно скерована в Офіс Генерального прокурора. Я вам, власне, даю копію, щоб ви її там десь не шукали. Будь ласка.

Дякую.

МАМКА Г.М. Ще одне питання. Коротко. Руслан Георгійович, я хочу підтримати колегу Киву з приводу тої інформації по Херсону. Чи відомо вам про це провадження кримінальне? Чи заслуховувалося? Тобто ви особисто не вникали, не заслуховували...

КИВА І.В. *(Не чути)*

МАМКА Г.М. Я тоді, якщо... Давайте таким чином, якщо дозволите. Ми підготуємо адвокатський запит або звернення від комітету, якщо дозволите, або депутатський з приводу того, щоб ви заслухали кримінальне провадження, тому що з того, що він розказує, мені задається, є прямий конфлікт в самих подіях, і що вони стосуються, я не знаю, як заступника, але самих всіх учасників, які причетні або розглядаються їх дії в тій кримінальній справі, згідно якої він звернувся зі зверненням. Тобто для об'єктивності, на мою думку, необхідно було все-таки, як би я вважаю, вивчити і сказати про те, що є ці події чи немає, чи мають відношення ці люди до цих подій, чи не мають. Для того, щоб прибрати причинно наслідковий зв'язок в тих провокаціях, про які кажуть народні депутати. Якщо ми звернемося з депутатським запитом, просто щоб реально розібратися і сказати нам відповідь. Ну, не таку, як мені по Подолу, просто прохання.

РЯБОШАПКА Р.Г. Звісно, ми подивимося. Витребуємо це провадження, розберемося, що там відбувається. Але я теж просив би мати на увазі, що за два останніх місяці, за два останніх, ми отримали 1 тисячу 250 депутатських звернень, із яких 90 процентів про кримінальні провадження. Тисячу 200 звернень за 2 місяці.

МАМКА Г.М. *(Не чути)*

РЯБОШАПКА Р.Г. Я не можу теж в усіх провадженнях розбиратися.

МАМКА Г.М. Я розумію. Але коли проаналізуєте народних депутатів...

Дивіться, інтерес, от у мене точно в цьому інтересу немає. Якщо ви проаналізуєте народних депутатів, які дають, деякі виконують свою формальну функцію, а деякі народні депутати намагаються дійсно розібратися в тій чи іншій ситуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я пропоную вже завершувати. Ми вже більше півтори години. Хто ще не задавав питання? Пані Юлія Яцик. Ні... З депутатів. Зачекайте, зачекайте. Ще спочатку... Давайте ми дамо можливість виступити, ми дамо можливість виступити.

ПРЕДСТАВНИК ГРОМАДСКОСТІ. Хочу завернутися до пана Рябошапки. Будь ласка, дайте нам відповідь офіційну письмову родинам Героям Небесної Сотні стосовно того, що зараз відбувається в ДБР. Ми до вас неодноразово зверталися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По справах Майдану.

ПРЕДСТАВНИК ГРОМАДСКОСТІ. Будь ласка, надайте нам... Не ховайтеся від нас. Ми до вас приходили, ми вас просили.

ПРЕДСТАВНИК ГРОМАДСКОСТІ. *(Не чути)* ...і коли порушуються наші повністю громадянські права. Коли за підписом пана Рябошапки в нас порушені реально всі наші права і на захист, і нормальне провадження судів,

ми в щоді реально, і ми ні разу не почули від вас пояснення, нащо ви це зробили нам, нащо ви направили той лист.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це про який лист ви говорите?

ПРЕДСТАВНИК ГРОМАДСКОСТІ. Про те, щоб обміняти 28 числа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте розділимо питання. Питання по справам Майдану... Так? Вже дамо можливість відповісти, пані Юлія, а потім...

РЯБОШАПКА Р.Г. Ми вже зустрічалися, і ми окремо зустрінемося в такому складі, в якому ми зустрічалися раніше, і дамо відповідь вам на всі запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Яцик, будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г. Дякую.

Руслане Георгійовичу, скажіть, будь ласка, ось мій колега Владлен Михайлович задавав вам питання стосовно законопроекту, яким вносяться зміни до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексу щодо злочинної спільноти. Я думаю, що ви знаєте, що вчора цей законопроект був повернутий на повторне друге читання до комітету.

Все ж таки ми б для себе хотіли з'ясувати, чи змінилася позиція Офісу Генерального прокурора з цього питання, порівняно з позицією, висловленою у листі від 16 січня? І якщо змінилася, то яким чином ви вважаєте за можливе, в редакції цього законопроекту, доводити в суді наявність ознак кримінального правопорушення, передбаченого статтею 255?

Зокрема, що я маю на увазі. Відсутність чітких критеріїв щодо суб'єктів злочинного впливу, суб'єктів підвищеного злочинного впливу,

щодо злочинної спільноти. Відсутність можливості залучення таких злочинних угруповань як злочинна група до складу злочинної спільноти. Тобто злочинна група фактично, порівняно з чинною редакцією 255-ї, вона вибула з такої кваліфікації. Відповідайте, будь ласка.

РЯБОШАПКА Р.Г. Дивіться, щодо мого листа. Лист, я вже пояснював, був 16 січня, там він стосувався однієї редакції проекту. Через там певний час ця редакція проекту змінилася. Щодо того, хто що має доводити, у нас спеціалісти з Міністерства внутрішніх справ, з Нацполіції, які готували цей законопроект, вони ж, мабуть, коли готували, парламентарі, коли готували документ до другого читання, вони відпрацювали ці всі механізми аж до деталей. Я таких процесуальних речей можу зараз не знати і можу вам зразу відповідь на це не дати. Працювали фахівці, вони вам можуть все розказати.

ЯЦИК Ю.Г. У будь-якому разі прокуратура буде здійснювати процесуальне керівництво...

РЯБОШАПКА Р.Г. Звісно.

ЯЦИК Ю.Г. ...і підтримання обвинувачення в суді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ще також скористуюся правом можливості задати коротке питання. У нас сьогодні на порядку денному в комітеті також законопроект щодо внесення змін до статті 183 Кримінально-процесуального кодексу, а саме щодо доповнення переліку підстав, коли суди мають право не визначати, значить, заставу, мають право, знову-таки, да, диспозитивне право суду не визначати заставу, додаткову підставу у випадку тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину. А також є законопроект нашого колеги Григорія Миколайовича Мамки і колеги також

Іллі Киви щодо доповнення по тяжким, особливо тяжким злочинам, пов'язаним з обігом наркотиків. От, якщо можна, коротко вашу позицію, зважаючи на вашу присутність тут, якщо ви готові з цього приводу висловити для комітету.

Дякую.

РЯБОШАПКА Р.Г. Щодо корупційних злочинів. Однозначно, так, ми будемо підтримувати цей законопроект. Нагадаю, він стосується можливості безальтернативного застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, якщо особа... є обґрунтована підозра, і що особа вчинила тяжкий корупційний або особливий тяжкий корупційний злочин.

Ми бачимо зараз по багатьох випадках, коли люди, які підозрюється у вчиненні тяжких чи особливо тяжких корупційних злочинів, вони легко знаходять 70, 80 і 100 мільйонів гривень для того, щоб внести заставу. А після цього місцями просто починається терор тих людей, які давали чи можуть дати свідчення. І одна із таких історій, вона досить нещодавно відбулася, і, власне, ті люди, які під заставу вийшли, вони зараз продовжують тиснути на свідків. Далеко не завжди це можна довести і задокументувати для того, щоб потім знову змінити запобіжний захід, але ці історії бувають. І в зв'язку з цим очевидно, що ми підтримаємо цей законопроект.

Так само, як ми підтримали інший законопроект, здається, який вніс Ілля Володимирович, який стосується наркотиків. Злочин, так само можливість обрати безальтернативно взяття під варту в тих випадках, коли особа підозрюється у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину, пов'язаного з незаконним обігом наркотиків.

ОСАДЧУК А.П. Вибачте, до цього. А вам не здається, що ми таким відкриваємо ящик Пандори? Тому що дитяча порнографія – це не менш страшний злочин чим обіг наркотиків. Торгівля людьми, наприклад. Тобто

таким чином ми можемо розширювати цю статтю, ця стаття, нагадаю, "утримання під вартою", по-моєму, вона називається.

Ви ж знаєте, як суд його застосовує. Я запитав Генерального прокурора.

РЯБОШАПКА Р.П. Але ми повинні в кожному випадку просто індивідуально підходити. Те, наскільки ці злочини поширені, наскільки вони становлять суспільну небезпеку для суспільства, особливо на даному етапі. Якщо ми говоримо, що в топ-корупції є однією з найбільших проблем чи незаконний обіг наркотиків, то ми повинні відповідно реагувати. Подивіться, у нас всі, хто підозрюються у тяжких і особливо тяжких корупційних злочинах, усі ж на заставах і всі легко знаходять ці гроші.

ЯЦИК Ю.Г. Я перепрошую, Руслане Георгійовичу. А скажіть, будь ласка, чи не вважаєте ви, що таким чином сторона обвинувачення перекладає свою головну біль по доведенню ризиків, що стосуються особи підозрюваної, на законодавця. Тому що фактично у нас корупційні злочини, які кваліфікуються як тяжкі, розмір збитків за такими злочинами починається з 210 тисяч гривень. Тобто на цей час це не така вже й велика сума для того, щоб застосовувати безальтернативний запобіжний захід. І як ця позиція узгоджується з практикою ЄСПЛ, яка зазначає про те, що лише саме невідворотність покарання і тяжкість покарання за такі злочини не може слугувати єдиною підставою для обрання найбільш суворого запобіжного заходу?

РЯБОШАПКА Р.Г. Тяжкий злочин – це не той злочин, де заподіяна шкода 200 тисяч гривень, почнемо з цього. Тяжкий злочин – це той, де покарання від 5 до 10 років, а особливо тяжкий – більше 10, да. Це вже перше.

По-друге, суд, при обранні запобіжного заходу, завжди виходить із того, які є ризики і того, як буде підозрюваний впливати на свідків чи на інших осіб учасників кримінального судочинства. Чи буде він знищувати докази, чи буде він з'являтися до суду, а не зникне. Цей перелік всіх обов'язків і ризиків передбачений в КПК. І так само суд повинен керуватися... Прокурор повинен довести всі ці ризики і обов'язки, а суд виключно на підставі того, що прокурор довів чи не довів, буде приймати рішення.

ЯЦИК Ю.Г. Але у будь-якому разі серед таких злочинів, як я хочу наголосити, це розтрата за частиною четвертою і третьою статті 191, це нецільове використання бюджетних коштів, це заволодіння обладнанням, призначеним для виготовлення наркотичних засобів. Ви не вважаєте, що це занадто радикальний...?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем. Давайте вже останнє питання, колеги, бо бачу, що виникають питання...

ДМИТРУК А.Г. *(Виступ російською мовою)* У меня короткий вопрос. Руслан Георгиевич, какое ваше отношение к такой ситуации, что в нашей стране орган, который борется с коррупцией, возглавляет коррупционер, именно Артем Сытник? Просто ваше вот личное отношение и как Генерального прокурора, можете, пожалуйста, сказать?

РЯБОШАПКА Р.Г. Дивіться, єсть Закон "Про Національне антикорупційне бюро", який передбачає чіткий перелік підстав для звільнення особи з посади і суб'єкта, хто може це зробити. Відповідно якщо ці підстави є, тоді особа звільняється, якщо цих підстав немає, тоді особа не звільняється.

ДМИТРУК А.Г. Да, зрозуміло, це юридичні підстави, я хочу вашої думки, особистої.

РЯБОШАПКА Р.Г. Я ж юрист і тому я даю юридичну оцінку, а не політичну чи якусь морально-етичну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Руслан Георгійович, в першу чергу, за участь в комітеті. Ми виділили разом з вами майже дві години для обговорення питання. І я пропоную вже тоді прийняти інформацію Генерального прокурора до відома. Наступного разу ми зустрічаємося, традиційно ми направимо стенограму з питаннями народних депутатів в Генеральну прокуратуру. Звичайно, вона була надіслана всім народним депутатам. І так само будемо просити письмову відповідь, крім того, що отримано сьогодні на засіданні.

Дякую, Руслан Георгійович.

Колеги, ми завершили це питання. У нас перерва невеличка технічна. Давайте, бо дуже душно. 7 хвилин беремо перерву. Зараз 16.50 – до 17.00. До 17.00 давайте провітримо зал і дамо можливість нормально, щоб це... Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, продовжуємо засідання.

Колеги, переходимо до наступного питання порядку денного, воно стосується не менш важливого питання, яке ми обговорювали з самого початку, стосується воно питання визначення представників Верховної Ради до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань.

Ми з вами визначили строк подачі – до 27 січня цього року кандидатів від фракцій і груп. Такі подання були внесені, за виключенням одної фракції – фракції "Слуга народу". Депутатська фракція "Слуга народу" подала листа,

який у вас також є, що лише завтра відбудеться засідання фракції, на якому буде визначено представників, відповідно від фракції буде подано.

Крім цього, у нас є декілька заяв від окремих народних депутатів щодо бажання взяти участь у рейтинговому відборі представників, незалежно від депутатських фракцій і груп. Такі заяви надійшли, по-перше, після строку, визначеного для подачі таких заяв, ось. Ну, і по-друге, зрозуміло, що це зовсім інша процедура, я маю на увазі процедура внесення самовисування.

Тому я, значить, пропоную, зважаючи на це все, визначити таку процедуру, щоби ми з вами продовжили строк подачі... щоби всі депутати були в рівних умовах, ми би продовжили строк подачі заяв і подань від депутатських груп і фракцій, а також народних депутатів самовисування до наступного вівторка, до 11-го числа. 12-го числа ми плануємо наступний комітет, і 11-е число, щоби ми внесли відповідні подання від фракцій, груп, а також депутатів-самовисуванців, ті, хто планують взяти участь або хочуть взяти участь в роботі конкурсної комісії.

Григорій Миколайович, коротко. І голосуємо.

МАМКА Г.М. Дякую.

Я дуже коротко буду намагатись. Ну, по-перше, хочу нагадати всім колегам, це відношення у нас кожного до себе таке складається. От, коли починаєш порушувати перший раз, першу ніч переспати можна, а на другий день вже все заходить у нас в систему. Необхідно нам пригадати, що ми визначили терміни і рекомендували фракціям подати по 3 кандидати до 12 години одного дня. Потім ми випадково перенесли цю подачу до кінця дня. Потім ми проголосували і визначили дату. Всі проголосували, більшість, на один голос, звертаю увагу, визначили 27 число, 27 січня.

На даний час, коли всі відкриють календар, сьогодні інша дата – 05.02.20. Але тоді давайте прийmemo рішення комітету, що ми не повинні ж там позбавляти можливостей депутата-мажоритарника, правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно всіх.

МАМКА Г.М. Так. Тоді давайте приймати рішення, щоб завтра зранку керівник комітету вийшов і з трибуни оголосив оголошення, або будемо просити керівника Верховної Ради, для того, щоб всі мали право висуванцем бути, кандидатом до такої-то комісії. Тоді це буде правильно.

Давайте, якщо наш комітет привик порушувати норми, дати, які ж ми самі встановлюємо, самі, зверніть увагу, ми самі встановили дату останню 27 число, самі. Ніхто нам не підказував, ніяка фракція. І самі порушуємо. То якого відношення ми хочемо до самого себе?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександра. І переходимо до голосування. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Мені важко тут не підтримати колегу. Тому що ми вже раз порушили закон, потім порушили те, що ми самі визначали на комітеті. Я перепрошую, у нас є більше трьох кандидатур. Ми маємо визначити три кандидатури. Подали всі фракції. У нас не одна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не всі.

УСТІНОВА О.Ю. У нас не одна фракція в парламенті, я перепрошую, подали всі, крім "Слуги народу". Ну, пройшли вже всі дедлайни. Якщо ви не подасте до наступного дедлайну, так ми що, пожиттєво матимемо в. о. пані Венедіктову. Тобто я перепрошую, але має бути, ну... Якщо ми вже не маємо дисципліни, ми маємо слідувати хоча б букві закону, ми її порушуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в будь-якому разі терміни, які встановлені законом, вийшли. Тому пропозиція, я підтримую Григорія Миколайовича,

завтра, наприклад, я візьму слово для того, щоб визначити і запропонувати, оголошення зробити всім депутатам щодо можливості подання пропозицій щодо складу комісії. Але давайте зараз розглянемо це питання, якщо воно буде підтримано комітетом, відповідно ми визначимо і порядок голосування.

Отже, я ще раз повторюю, пропозиція змінити порядок подачі пропозицій до складу конкурсної комісії кандидатів від Верховної Ради не тільки від фракцій та груп, але і від народних депутатів, які можуть самостійно висунути всіх абсолютно, зважаючи на те, що це є право. Така пропозиція.

Будь ласка, репліка і переходимо до голосування.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Денис Анатольевич, уважаемые коллеги, смотрите, мы по этому поводу собираемся третий раз. Мне кажется, что абсолютно на равном месте, не имея никаких сложностей ни с кандидатурами, ни с голосами, ни с процедурой, мы сознательно и заведомо подрываем прозрачность, законность предстоящего конкурса по отбору Директора Государственного бюро расследований. Мы сюда пришли для того, чтобы проголосовать по процедуре, которую сами же установили. И мы должны уйти отсюда, выбрав 3 кандидатов из всех предложенных.

Все остальные действия – это махинации. Мы производим их на глазах у присутствующих здесь журналистов, у присутствующих здесь общественных деятелей, а самое главное, у коллег. И выйдем очень плохо, бросая пятно на свою фракцию, на свое большинство. Мы абсолютно неуважительно действуем по отношению к ним.

Мне кажется, что эта ситуация, она вносит абсолютно деструктивный лад в работу нашего комитета, когда по абсолютно неприципиальному вопросу, имея большинство голосов в комитете, имея проголосованную комитетом процедуру, мы пытаемся ее сорвать. Я настаиваю на том, чтобы мои коллеги проголосовали сегодня из предложенных кандидатур и выбрали

3 кандидатів, за які буде голосувати парламент. Прошу мене підтримати. Давайте будемо відповідальними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій.

ОСАДЧУК А.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому я і підняв його, Максиме, що у нас є заява.

Будь ласка, Сергію. І прошу, після цього я ставлю на голосування.

ІОНУШАС С.К. Шановні члени комітету, шановні журналісти, справа в тому, що я дуже негативно особисто відношусь до роботи комітету, коли ми переносимо, ставимо строки і порушуємо і таке інше. Але все ж таки слід визнати одну річ, і ця річ дуже важлива. Ми на нашому комітеті прийняли рішення, що кандидати повинні висунутими бути фракціями. А що робити щодо рядових позафракційних депутатів? Не позбавляємо лі ми їх права на висунення цієї кандидатури?

Тому давайте ми все ж таки вирішимо надати можливість не тільки фракціям, а і позафракційним депутатам, в яких є право і можливість це зробити. Але все ж таки домовимося тут зараз, що на наступному комітеті, не пізніше наступного комітету, ми повинні визначитись і проголосувати. Якщо ми не голосуємо, то ми повинні визнати, що ми неспроможні цього зробити. У зв'язку з чим у мене є пропозиція надати можливість визначити строк для висунення кандидатів позафракційними депутатами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте завершимо обговорення. Отже, я ще раз сформулюю проблему і пропозицію.

Перше. У нас є заяви, які надійшли від самовисуванців народних депутатів після встановленого строку. По-друге. У нас є лист від фракції щодо того, що завтра відбудеться засідання фракції. І питання, щоб позафракційні мали можливість подати відповідну заяву.

Відповідно я пропоную, щоб ми встановили строк подачі заяв від депутатських груп, фракцій та народних депутатів, включаючи позафракційних, не пізніше 11 лютого цього року. А 12 лютого ми будемо планувати остаточне засідання комітету з цього питання.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати та підтримати. Прошу, тримайте. 13 – за. Рішення прийнято. Дякую.

Значить, ще раз я сформулюю., ваша пропозиція абсолютно слухна. Завтра я буду просити Голову Верховної Ради, щоб надав мені можливість зробити оголошення щодо того, що всі народні депутати, включаючи позафракційних, мають можливість внести свої кандидатури до комітету щодо... Але наголошую, всіх, хто мають юридичну освіту.

ІОНУШАС С.К. Але, колеги, давайте ще раз я хочу підкреслити. Давайте на наступному... Якщо хтось не подасть, забув, захворів...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все.

КУНИЦЬКИЙ О.О. Я вважаю, нічого не трапиться, якщо ми наступного разу теж перенесемо це...

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер щодо процедури голосування по кандидатурам, я ще раз оголошу, щоб ми були до цього готові, яка є пропозиція. Регламент голосування по кандидатурам буде наступний. Всі кандидатури будуть

вистроєні в алфавітному порядку. Спочатку ми маємо встановити, що всі вони мають, відповідають закону. Головна вимога – юридична освіта. Це формальна вимога, да, тому що були проблеми по минулій комісії, зокрема. Відповідно мають бути заяви від... відповідні копії дипломів про юридичну освіту.

Зараз, зачекайте. Я дам можливість. Вимога про наявність юридичної освіти є обов'язковою згідно закону. Крапка. Наявність вищої юридичної освіти.

УСТІНОВА О.Ю. Максиме, вони можуть висунути українців, яким вони довіряють, які працюють на них консультантами, наприклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжу. Всі будуть... Значить, список влаштований в алфавітному порядку. Після цього ми будемо голосувати в алфавітному порядку. І це буде фактично визначення, мають набрати понад половину голосів, зрозуміло, від присутніх. І ті, хто наберуть найбільшу кількість голосів, ми після цього визначимо, будемо голосувати окремо по кожній кандидатурі про включення до проекту постанови Верховної Ради, яка буде, власне, винесена в зал.

От такий пропонований порядок. Чи є до нього зауваження, чи пропозиції? Максиме.

ПАВЛЮК М.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми це щойно проголосували, що надаємо строк для всіх, в тому числі самовисуванців. Ні-ні, я ставив на голосування питання, що всі народні депутати мають в цьому рівні права. І тому вони мають право подавати свої кандидатури і будуть включені. Єдине, що буде зазначено, що це самовисуванці або їх буде запропоновано депутатською групою чи фракцією.

ІОНУШАС С.К. Тобто ще раз. Якщо фракція визначає, це позиція фракції. А народний депутат може сам себе висунути, наприклад, або іншу особу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми говорили про самих депутатів, про самовисування.

ОСАДЧУК А.П. Денис Анатолійович, якщо ми вже відкриваємо можливість висувати кандидатів не тільки депутатським групам і фракціями. Хоча в нас була академічна дискусія з колегою Алексєєвим. Не бачу, він є чи немає. Він трактував певні українські закони саме таким чином. Але, насправді, ми просто даємо можливість висувати кандидатам і депутатам. Це означає в моєму розумінні, що депутат може не тільки самовисуватися. Він просто може запропонувати насправді будь-кого, за такою логікою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже інша пропозиція, колеги. Це вже інша пропозиція.

Я, єдине що, хочу зважити на те, що ми отримали, і всі депутати ознайомлені, з листом від міжнародних громадських організацій, від, зокрема, Посольства Сполучених Штатів і Представництва Європейського Союзу, спільний лист щодо того, що є їхня позиція і побажання, висловлена парламенту, щодо обрання представників недепутатів. Це був лист, ви всі з цим листом знайомі.

Отже, переходимо до наступного питання. Третє питання порядку денного. Питання стосується, про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права (законопроект номер 2689), внесений групою народних депутатів, в тому числі від чотирьох депутатських груп і фракцій, членами нашого комітету, зокрема, наш комітет головний.

Я декілька слів скажу про цей законопроект, після цього попрошу позицію підкомітету і переходити до голосування, тому що йде третя година роботи.

Звичайно, питання імплементації положень міжнародного та гуманітарного права щодо переслідувань за міжнародні злочини, власне, стоїть вже багато років. Є обговорюваним на всіх рівнях і на європейському рівні. Зокрема, скажу, що цей законопроект включений до євроінтеграційного плану уряду. І ми працювали тут спільно з робочою групою по цьому законопроекті. Так, він є досить складним для сприйняття, для того, як він буде, питань багато тому, як він буде працювати. Саме тому ми напрацювали спільно комітетом новий варіант цього законопроекті. Проте, звичайно, я думаю, що ми вже давно мали прийняти відповідний акт щодо імплементації цих норм в кримінальне законодавство. І тому цей законопроект, я думаю, частково, не повністю, але частково вирішує це питання і спрямований саме на це.

Над цим законопроектом працювала ціла група експертів, як українських, так і міжнародних. Частина з них присутня тут. Власне, ми можемо при нагоді і при потребі почути їх думку і позицію щодо окремих позицій або щодо підтримки цих законопроектів. Але спершу я хотів би надати слово представникам комітету, підкомітету, а також для обговорення цього законопроекті.

Будь ласка, хто від підкомітету? Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М. Відкладемо на потім це, діджиталізацію. Діджиталізація – це наше майбутнє. Я знаю, що ви це любляете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте по суті.

НЕКЛЮДОВ В.М. Шановні колеги, головою комітету мені було доручено очолити робочу групу з напрацювання законопроекті з

імплементатії норм міжнародно-кримінального та гуманітарного права в частині вдосконалення притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення воєнних злочинів.

Ситуація, внаслідок якої Україна сьогодні позбавлена можливості здійснення ефективного контролю над частиною своєї території, яка тимчасово окупована Російською Федерацією, це територія Автономної Республіки Крим, частково Донецька, Луганська області, кваліфікується як міжнародний збройний конфлікт. І щодо такого стану діють норми міжнародного гуманітарного права, серйозні порушення якого визнаються міжнародними злочинами, передусім воєнними злочинами.

А крім воєнних злочинів на окупованих територіях України вчиняються й інші різновиди міжнародних злочинів, так звані злочини проти людяності. І потерпілі вказаних злочинів обчислюються тисячами. Проте більшість з них наразі вдається уникати кримінального переслідування, що серед іншого обумовлено невідповідністю законодавства України про кримінальну відповідальність положенням міжнародного кримінального гуманітарного права. Іншими словами, через відсутність складу відповідного злочину у нині діючому Кримінальному кодексі України як підстава для кримінальної відповідальності. Так, Кримінальним кодексом на сьогодні не передбачається кримінальна відповідальність за злочин проти людяності та за воєнні злочини, що являє собою порушення міжнародного гуманітарного права. Ці прогалини зумовлені тим, що від моменту прийняття Кримінального кодексу його положень система не узгоджувалась з сучасним міжнародним правом і тенденцією імплементатією в національні правові системи в аспекті кримінальної відповідальності за так звані міжнародні злочини.

В умовах міжнародного збройного конфлікту з Російською Федерацією, що триває вже понад 6 років, приведення положень законодавства України про кримінальну відповідальність у відповідність з вимогами міжнародного кримінального права і позитивною практикою

імплементатії в національну правову систему є надзвичайна нагальна потреба. Необхідність приведення нашого Кримінального кодексу у відповідність із міжнародним правом в аспекті відповідальності за міжнародні злочини також прямо засвідчено у підпунктах 1.2 пункту 3 і підпунктах 3.6 пункту 6 Плану дій з реалізацією національної стратегії у сфері прав людини на період до ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владлен.

Чи є потреба в обговоренні законопроекту? У нас є цілий ряд експертів, які висловлюють за підтримку.

НЕКЛЮДОВ В.М. Підкомітет пропонує підтримати даний законопроект та прийняти рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону про внесення змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Чи потребує обговорення? Чи можемо голосувати?

НЕКЛЮДОВ В.М. Я вважаю, що можемо голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи тому, що у нас тут присутніх багато також експертів, які працювали.

НЕКЛЮДОВ В.М. Ми узгоджували позиції і дуже багато... І вашу думку враховували, Григорій Михайлович.

МАМКА Г.М. Дивіться, ну, ми ж все-таки в процесі діджиталізації. Правильно? От ми звертаємо увагу... Да, в постійному. Ну, вона декілька разів дає збій, але ми дивимося, це у нас законопроект 2689. Правильно? Доповідають визначені особи і співдоповідають Мамка Григорій

Миколайович та інші. Я просто не розумію, чому я попав сюди, але я готовий доповісти...

НЕКЛЮДОВ В.М. Ну, ми вам довіряємо.

МАМКА Г.М. Да. Дякую вам за увагу.

НЕКЛЮДОВ В.М. Ми довіряємо вам.

ІОНУШАС С.К. Якщо ви відмовляєтесь, то можу я розповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Чому? Гиригорій Миколайович ніколи не відмовляється.

НЕКЛЮДОВ В.М. Може, ви стісняєтесь, то...

МАМКА Г.М. Значить, ні, я недовго, я буду швидко читати, я думаю, що всі тут юристи і тим паче мають відношення до правоохоронної діяльності.

Дуже гарне, дійсно, представлення проекту, підтримка є. Але, по-перше, чинний Кримінальний кодекс України вже передбачає відповідальність за злочини проти людяності. Розділ XX особливої частини Кримінального кодексу передбачає кримінальну відповідальність за злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Це вже розділ є, це не буде нове.

По-друге, законопроектом пропонується передбачити в статті 8 Кримінального кодексу правило, згідно з яким при вирішенні питання щодо притягнення до відповідальності за кримінальні карні діяння України за злочини агресії, геноциду злочинів проти людяності та воєнних злочинів, незалежно від місця їх вчинення, буде мати місце юрисдикція судів України.

Нам необхідно тоді по всім злочинам приймати такі рішення, щоби за дії за кордоном мали юрисдикцію судів України на території України. Ця новела може бути розцінена як порушення принципу невтручання у внутрішні справи інших держав, що знову не дасть Україні додаткових балів на міжнародній арені,

По-третє, спосіб викладення нових статей, зокрема, склади злочинів, передбачені 438-438 зі значком 5 Кримінального кодексу перевантажені зайвими ознаками – примітками до цих статей, що надзвичайно ускладнює процес незалежної кримінально-правової кваліфікації таких діянь, окрім того детальний опис ознак складів злочинів з посиланням на міжнародно-правові акти, буде потребувати оновлення у разі внесення змін до відповідних норм міжнародного права.

Четверте. Введення в кримінальне законодавство посилання – звичаєве міжнародне право та урахування практики міжнародних установ, це трибуналів. Хочу нагадати, що практично всі міжнародно-правові документи, ратифіковані Україною, не містять повноцінних кримінально-правових норм та не передбачає конкретних видів та розмірів покарання за вчинення тих чи інших протиправних діянь. Отже, національні органи досудового розслідування та суди навряд чи зможуть безпосередньо застосовувати положення таких міжнародних документів. Крім того, застосування звичаєвого міжнародного права, однозначно, призведе до занадто широкого тлумачення його меж, а отже і до суттєвих службових зловживань під час здійснення відповідного кримінального провадження. Більше того, ми пропонуємо зробити обов'язковим для судів під час здійснення кримінального провадження врахувати практику застосування положень міжнародних договорів та звичаєвих міжнародними кримінальними судами трибуналами. Але ж міжнародні судові інституції у своїй діяльності використовують норми міжнародних договорів та міжнародне звичаєве право через свої статути, в яких також містяться відповідні кримінально-правові заборони. Тому це також є хибною ініціативою.

Щодо імплементації деяких норм Римського статуту міжнародного кримінального суду, зокрема статті 28. Хочу звернути увагу, що Римський статут, імплементація – це не є новим в Україні немає, але неможливо, є питання щодо його ратифікації в повному обсязі чи тільки однієї статті. Йдеться імплементація стаття 28. Ми або повністю її ратифікуємо, або тільки одну статтю. Ну я не можу підтримати і проголосувати цей законопроект. Виступаю, тому що включили мене в порядок денний. Не включали б, мовчав би.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я тоді пропоную заслухати ще представника прокуратури і, можливо, представників-розробників, які присутні тут.

Юрій Рудь присутній? Будь ласка. Начальник Департаменту нагляду кримінальних проваджень щодо злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту. Спеціально створений департамент ГПУ. Будь ласка.

РУДЬ Ю.О. Шановні народні депутати! Дякую за надане слово.

По суті законопроекту. Законопроект 2689, на думку Офісу Генеральної прокуратури, є надзвичайно важливим і нагальним, його прийняття надасть інструментарій органам досудового розслідування і органам прокуратури для притягнення осіб, винних і у серйозних порушеннях міжнародного гуманітарного права.

Як всім відомо, збройна агресія Російської Федерації триває з 20 лютого 2014 року. За цей час встановлені тисячі фактів порушення норм міжнародного гуманітарного права в ході збройного конфлікту.

На цей час Кримінальний кодекс України надає можливість слідчим та прокурорам працювати фактично лише з однією статтею, це стаття 438 Кримінального кодексу України. Відповідно до відомостей Єдиного реєстру досудових розслідувань на сьогодні лише у 132 кримінальних провадженнях внесені відомості про злочин, передбачений статтею 438. 42 особам

повідомлено про підозру, стосовно 9 осіб обвинувальні акти скеровані до суду, лише один є вирок на сьогодні.

Не востаннє причиною такої статистики є те, що норми міжнародного гуманітарного права не імplementовані достатньо у Кримінальний кодекс України. Та ж стаття 458 Кримінального кодексу України передбачає, її диспозиція, лише чотири види об'єктивної сторони, в решті диспозиція є бланкетною і відсилає до норм міжнародних договорів, ратифікованих Верховною Радою України. Тобто передбачає глибоке знання слідчими та прокурорами норм міжнародного гуманітарного права.

Водночас законопроект 2689 передбачає понад п'ятдесят видів воєнних злочинів та злочинів проти людяності. Зокрема воєнні злочини чітко структуровані за об'єктами посягання, також передбачають злочини, пов'язані із застосуванням заборонених методів та засобів ведення війни.

Законопроект 2689, впевнений, надасть можливість органам досудового розслідування та прокурорам забезпечити виконання завдань Кримінального провадження з тим, щоб усі особи, які вчинили серйозні порушення законів та звичаїв війни міжнародного гуманітарного права, були притягнуті до кримінальної відповідальності та понесли заслужене покарання.

В опрацюванні даного законопроекту приймали участь працівники Офісу Генерального прокурора, окремі пропозиції до певних норм були скеровані до комітету листом Генерального прокурора.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, ще у нас присутній також керуючий директор правозахисної організації Global Rights Compliance Мартін Скотт. Мартін Скотт.

СКОТТ МАРТІН. Доброго дня. На жаль, я сьогодні буду говорити англійською. Я працюю вже в Україні 5 років для того, щоби підтримати

виконання міжнародних зобов'язань. І це також включає роботу над цим законопроектом з 2016 року, що включає роботу з цим комітетом.

Я хочу поговорити про 2 основні причини непідтримки прийняття цього законопроекту. Перше – це те, що важливо для вас як представників демократії, це те, що це пропагує справедливість для жертв міжнародних злочинів. І якщо є загальне розуміння того, що Міжнародний кримінальний суд у Гаазі буде займатися цими питаннями, основна робота все одно за національними інституціями. І без прийняття цього законопроекту неможливо говорити про те, щоб продовжувалася ця робота ефективно і ці злочини розслідувались у повному обсязі, наскільки це можливо. І це було вже сказано, але прокурори і слідчі потребують певних механізмів, інструментів у законодавстві для того, щоби розслідувати ці злочини. І наразі неможливо повністю скористатися цими інструментами, допоки цей законопроект буде прийнятий.

Я хочу зробити тільки один ще маленький коментар, голово, якщо можливо. Парламентська асамблея Ради Європи спеціально запросила, у своїй резолюції 2199 вона зобов'язала Україну реформувати свій Кримінальний кодекс у відповідності з міжнародними зобов'язаннями і конвенціями.

І останній коментар. Як тих, хто спостерігає за роботою тут зовні, ми сподіваємося, у нас є надія, що цей законопроект буде прийнятий. І ми задоволені якістю, яка наразі є у цьому законопроекті і наскільки це відповідає міжнародним нормам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. вам.

Григорій Миколайович, хвилинку. І переходимо до голосування.

МАМКА Г.М. Я дуже коротко. Просто, ну, резюме дуже просте. Дозвольте, перше, пропозицію, щоб з Офісу Генерального прокурора приходила людина з дорученням і з уповноваженнями. Чому? Тому що, якщо

у нас представник Офісу Генерального прокурора сказав, що це дійсно буде дієвий законопроект, а я от відкриваю один з листів Генерального прокурора Рябошапки, якій каже: "З огляду на викладене проект потребує доопрацювання". Ну, просто ми перший раз попали по законопроекту щодо "ворів в законі", да. І от другий раз те ж саме.

Друге. З Харківського національного університету внутрішніх справ також застереження, і всі листи-відповіді кричущі і просять доопрацювання. А у мене до вас як представника, по суті, ми всі бачили з екранів телебачення, як Юрій Віталійович Луценко презентував кримінальне провадження відносно Берії, по-моєму, або Сталіна, або Леніна, не розумію. Якщо у вас є інформація, дайте. Уже скільки років справа ж, я думаю, або закрита, або скерована до суду повинна бути. От скоєння інших дій, які визнаються фактом внесення відомостей до ЄРДР, і думають хтось, що вони є злочинами, і яка їх перспектива. Це наглядний приклад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То в чому питання?

МАМКА Г.М. Чи є вирок по цьому кримінальному проваджені, яке презентовано було всіма засобами масової інформації?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що не в курсі представник. У вас є інформація чи немає?

Колеги, давайте завершимо і перейдемо до голосування. Ви знаєте, я вчора також спілкувався з людиною, яка утримувалася незаконно у застінках ОРДЛО в місті Луганську, і він наводив величезну кількість прикладів воєнних злочинів, які не передбачені і не охоплюються чинним Кримінальним кодексом. І насправді цей закон ми мали ще прийняти в 15-му році. Так, його, да, потрібно доопрацьовувати до другого читання безперечно, і ми це будемо робити. І я думаю, що багато відгуків про це

тільки свідчить. Але те, що цей процес має іти і мати позитивне завершення – це однозначно.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію ухвалити висновок комітету і підтримати прийняття законопроекту номер 2689, рекомендувати Верховній Раді підтримати його в першому читанні.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати та підтримати. Проти? Утрималися? Рішення прийнято. Дякую вам.

Дякую учасникам, які прийшли і, можливо, не змогли виступити. Але я думаю, що це буде ваша підтримка, потрібна вже перед голосуванням в Раді.

Переходимо до наступного законопроекту. Законопроект номер 2620: проект Закону про внесення зміни до статті 183 Кримінального процесуального кодексу щодо особливостей визначення розміру застави при обранні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою за вчинення тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, поданий Президентом України Зеленським.

Наголошую, що в нас є ще альтернативний законопроект пана Наливайченка і, значить...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. І, значить, інший також законопроект, але який стосується тієї ж статті, законопроект 2611, ми його будемо окремо розглядати, але просто, що вони стосуються одного і того самого питання, поданий нашими колегами Григорієм Миколайовичем Мамкою і Іллею Кивою.

Отже, 3 питання в нас стоїть на порядку денному. Прошу з першого питання. Чи є представники Офісу Президента? Є, да. Представтесь, будь ласка.

КОЗУЛЯ У.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, у вас є мікрофон, щоб ви десь мали можливість? Як нам тоді організувати? Стенограма.

КИВА І.В. Да, вот, сядьте, пожалуйста.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пересадіть, будь ласка, тоді, щоб був... Ні, ні, Ілля, там є де сісти, є ж місце з мікрофоном.

Прошу тоді коротко про позицію. Також є співавтор законопроекту 2620-1 після цього. І після цього позицію підкомітету. Будь ласка.

КОЗУЛЯ У.М. Доброго вечора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз представтесь під стенограму.

КОЗУЛЯ У.М. Добре. Уляна Козуля – керівник Головного управління судоустрою, юстиції Офісу Президента. Шановні народні депутати, шановні члени комітету, дискусія щодо цього законопроекту вже почалася під час доповіді, звітування Генерального прокурора. В доповнення до неї, до тих аргументів хочу додати, що Президент, вносячи цей законопроект, він, звичайно, усвідомлював і розумів, що тільки ним і тільки цими короткими змінами до статті КПК корупція не буде поборена. Але це як черговий ще один важливий меседж до суспільства, що влада не толерує і не толеруватиме прояви корупції і про невідворотність покарання для корупціонерів.

Законопроектом, який є невідкладним, визначений як невідкладний, пропонується, він достатньо лаконічний, пропонується внести зміни, доповнити частину четверту статті 183 новим пунктом про те, що суддя, слідчий суддя має право не визначати заставу при обранні запобіжного

заходу у вигляді тримання під вартою щодо тяжких або особливо тяжких корупційних злочинів.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Давайте дамо можливість виступити авторам альтернативного законопроекту. По законопроекту 2620-1. Будь ласка, шановний колега також представте законопроект. Після цього перейдемо далі.

КАБАЧЕНКО В.В. Володимир Кабаченко, фракція "Батьківщина". Ну, щойно я повернувся з Комітету з антикорупційної політики. Ми вже розглянули цей законопроект і надали позитивну експертизу і до президентського законопроекту, і до нашої альтернативи.

Єдина відміна нашого альтернативного законопроекту від законопроекту Президента полягає у наступному. Що якщо лишити прийняття президентського законопроекту, то підозрювані в корупції, яких триматимуть під вартою, писатимуть заяви на порушення статті 5 конвенції з прав людини та виграватимуть позови, як наслідок моральної та матеріальної компенсації з державного бюджету. Тому наші зміни виступають запобіжником від можливих позовів до Європейського суду з прав людини. Тобто ми як би зіграли на випередження. Якщо вже топ-корупціонер, неякісний топ-корупціонер вирішить звернутися до Європейського суду, для того, щоб він не отримав позитивну відповідь на свою скаргу, ми це і прописали в "Перехідних положеннях" до цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А яка пропозиція безпосередньо строк до встановлення?

КАБАЧЕНКО В.В. Пропозиція полягає в тому, що ми вносимо цю зміну до ратифікованої Україною Конвенції про захист прав людини і

основоположних свобод. Потім ті країни, які є членами, які також є підписантами цієї конвенції, вони акцептують, але не підтверджують. Тобто ми їх інформуємо про ці зміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ну, давайте спочатку, позиція... Ви завершили чи ні? Будь ласка, завершуйте.

КАБАЧЕНКО В.В. І ще один важливий момент. У "Перехідних положеннях" ми прописали, що ця норма діє до 1 січня 2027 року. Щоб саме її перевірити, наскільки вона гуманна і наскільки вона дієва. Тобто до 31 грудня 2027 року, дякую, колего.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто обмежений термін її дії, так?

КАБАЧЕНКО В.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Давайте тоді послухаємо позицію підкомітету. Я так розумію, до...

Будь ласка, представник підкомітету.

ЯЦИК Ю.Г. Дозвольте, я почну з альтернативного законопроекту. Позиція підкомітету щодо законопроекту 2620-1: повернути його на доопрацювання заявнику... автору законопроекту у зв'язку з тим, що фактично цей законопроект вносить зміни до Закону України про ратифікацію Конвенції з прав людини та основоположних свобод. Тоді як одностороннє внесення змін до такого закону і до зобов'язань відповідно до цієї конвенції не допускається.

Що стосується основного законопроекту, то підкомітетом було підтримано даний законопроект для голосування у першому читанні з низкою зауважень. Що стосується цих зауважень.

По-перше, обома цими законопроектами пропонується застосувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без визначення застави до тяжких та особливо тяжких корупційних правопорушень. Тому я вже посилалась і зазначала у своїй промові щодо Генерального прокурора, що до таких кримінальних правопорушень визначено і правопорушення, передбачені статтею 191, це розтрата коштів, привласнення, заволодіння, це і заволодіння наркотичними засобами, вогнепальною зброєю. За критерієм шкоди це злочини, розмір шкоди яких визначається, починаючи з 210 тисяч гривень і більше. Відповідно такі вимоги не узгоджуються з розміром суспільної небезпеки, яка... Вимога, я вибачаюсь, вимога щодо застосування безальтернативного запобіжного заходу не відповідає критерію суспільної небезпеки цих злочинів.

Від себе я хочу сказати, що у мене окрема думка з приводу даного законопроекту. Я вважаю, що обидва ці законопроекти не відповідають позиції ЄСПЛ у даній категорії злочинів. І ЄСПЛ з приводу застосування безальтернативних запобіжних заходів або заходів без застосування розміру застави, наприклад, у справі "Хайредінов проти України" та інших справах зазначав про те, що застосування запобіжного заходу неможливо лише на підставі імовірного покарання у вигляді позбавлення волі.

Крім того, необхідно визначати ті ризики, які фактично в даному законопроекті звужуються лише до самого факту вчинення кримінального правопорушення, корупційного кримінального правопорушення, особливо тяжкого або тяжкого. Лише сам факт вчинення або підозри у вчиненні такого злочину не може слугувати єдиною підставою для обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Крім того, дані законопроекти створюють умови для невмотивованих політичних переслідувань осіб, які підозрюються у таких корупційних злочинах.

Крім того, відповідні законопроекти суперечать статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, оскільки вони фактично не запобігають такому свавільному переслідуванню особи і способують безпідставному позбавленню таких осіб волі.

Крім того, я вважаю, що позиція ЄСПЛ в багатьох судових рішеннях з цього приводу висловлена, оскільки на стадії досудового розслідування у корупційних злочинах дуже важко перевірити обґрунтованість підозри. Фактично ризики, які наводяться органом досудового слідства, вони звужуються до впливу на свідків або фальсифікації, або знищення доказів по справі. Тому, скажімо, введенням... запровадженням таких змін до статті 183 ми надаємо перевагу органу досудового розслідування в аргументації необхідності обрання найбільш суворого запобіжного заходу. Низку застережень з цього питання висловила і Асоціація адвокатів України, і Уповноважений з прав людини, і Міністерство юстиції України. Тому, з огляду на позицію комітету, з огляду на ті застереження, які я наразі озвучила, я просила б комітет визначилися з цими двома законопроектами і проголосувати сьогодні, визначитися з цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Отже, дякую за ґрунтовний аналіз законопроектів.

Ще раз скажіть, будь ласка, тобто законопроект, рекомендація по законопроекту 2620 з висловленими зауваженнями.

ЯЦИК Ю.Г. Розглянути на комітеті цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Ну, ви сказали: за основу, да, наскільки я почув?

ЯЦИК Ю.Г. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ми... Значить, просто я технічно кажу, якщо ми підтримаємо один законопроект, альтернативний, вже це відхилено? В такому разі, якщо...

ЯЦИК Ю.Г. Щодо альтернативного я зазначила, чому він відхилений на засіданні підкомітету.

Щодо основного законопроекту, то думки з цього приводу розійшлися. Я зазначила власну, особисту думку, моє власне бачення, що треба більш ґрунтовно підходити до визначення розміру застави, до оцих критеріїв корупційних правопорушень і до застосування або можливого застосування безальтернативного запобіжного заходу і внесення змін до 183-ї, в іншому, окремому законопроекті.

Це моє особисте ставлення, а не позиція підкомітету. Оскільки підкомітет, думки членів комітету розійшлися з цього питання. Тому я пропоную на засіданні комітету вирішити це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді переходимо до обговорення цього питання.

Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Колеги, я пам'ятаю, що не у вигляді законопроекту, а у вигляді правки, це вже було, коли ми приймали, по-моєму, 1009, коли правки Лозового тоді і прослушка НАБУ, тобто це вже було.

Дивіться, з приводу альтернативного. Відразу скажу, гарно, що переписується в "Перехідних положеннях", мені подобається, але там є інші... Там в четвертому пункті в 183 статтю вносити: "щодо особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину", це і так апріорі. Тому що не можна визначати заставу людині, до якої немає підозри або звинувачення.

КАБАЧЕНКО В.В. Але якщо ми говоримо незаконне збагачення, там ще нема "особливо тяжкого злочину", і тому ми тут робимо різницю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте ми дамо можливість прокоментувати вам після виступів, без питань. Прошу.

УСТІНОВА О.Ю. Дивіться, щодо цього законопроекту. Мені дуже сподобалось те, що сказала пані Яцик, що насправді там дуже низький поріг. Тобто ми готові, можливо, якщо його доопрацювати в комітеті і потім виносити ще раз на обговорення в комітеті, можливо, підтримати, якщо будуть підвищені пороги. Тому що в такому випадку, як зараз, це, вибачте, починаючи від поліції і ДБР і закінчуючи НАБУ, всіх можна буде закривати без застав, без реформованих судів, це дуже небезпечна штука.

Тому у разі, якщо будуть підняті пороги, я вважаю, що цей законопроект можна пускати далі, але не в тому вигляді, як зараз він є.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Почули.

Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Дякую.

Шановний головуючий, шановні члени комітету, я хочу підтримати ту загальну ідею, яка закладена в основу цього законопроекту. І Генеральний прокурор на цьому зауважував, що, в принципі, є кричущі випадки. Коли особа, яка вчинила корупційне правопорушення, вчинила злочин, виходить, за якісь кошти, збирає будь-які обсяги цих коштів, вносить, і, в принципі, не виникає питань з приводу виходу на свободу.

Однак я хочу наголосити чи звернути вашу увагу на те, що дійсно, чому сказала пані Юлія, що ми в даному випадку повноцінно такими змінами перетворюємо потенційного чи взагалі злочинця у жертву відповідно до тієї

практики, яку сформував Європейський суд з прав людини щодо реалізації статті 5 – право на свободу та особисту недоторканність, вона вказує на те, що Україна певним чином порушує це право.

Враховуючи ту правову позицію, яка сформувалася, аби на сьогоднішній день не перетворювати їх на жертви, щоб держава Україна не зазнавала тих бюджетних втрат, які потенційно можуть бути, я вважаю, що нам ще необхідно попрацювати і більш комплексно підійти до цього питання, враховуючи ті міжнародні зобов'язання, які на себе взяла Україна, ратифікуючи відповідну європейську конвенцію, протоколи до неї.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, хто ще хоче висловитися з членів комітету? Ні, ні, зачекайте. З членів комітету, потім обговорення, потім автори.

Будь ласка, пане Арешонков.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Я пропоную, враховуючи, безумовно, достатньо серйозні і наукові, і теоретичні думки, які звучали з уст моїх колег, 2620 проголосувати – відправити на доопрацювання і з урахуванням в тому числі особливо висновків Європейського суду з прав людини і наших міжнародних інституцій, щоб законопроект виглядав, скажемо так, досконало. Це моя особиста пропозиція і прошу це підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П. З метою економії часу я скажу тільки те, що я підтримую особисту думку колеги Яцик і те, що висловив пан Бакумов. Це співпадає з моїм поглядом на цю ситуацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В. Я не бачу змісту повертати в комітет. На перше читання, я так розумію, хочуть повернути. Що зміниться, через тиждень якщо ми зберемось чи через місяць? Ви ж новий не подасте. Який зміст повертати на перше читання, якщо нічого... на доопрацювання. Це безглуздо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція яка ваша?

ПАВЛЮК М.В. Немає ніякого... Пропозиція: або повернути авторам, або проголосувати. Я – за. За законопроект. Підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За ідею законопроекту.

ПАВЛЮК М.В. Так, за 2620.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, якщо всі висловились з членів комітету, я пропоную слово надати представнику Міністерства юстиції і представнику Генеральної прокуратури... Офісу Генерального прокурора.

Будь ласка, Олександр Банчук.

(Загальна дискусія)

Колеги! Олександр Банчук – заступник міністра юстиції. Прошу.

БАНЧУК О.А. Нас стосується і наш лист з застереженнями без, скажемо, рекомендацій, тому що це на розсуд депутатів. Стосується законопроектів 2611, тому що там схожа ідеологія і позиції, і 2620, і він в офіційному порядку надійшов на ім'я голови комітету.

Міністерство юстиції, тобто я почну з того, що в уряді відповідає за такі речі, як відповідність законодавства Конституції, тобто ми ж аналізуємо всі рішення, закони, підзаконні акти на відповідність Конституції. Це також співпраця або з Європейським судом з прав людини. І ми відповідаємо за місця тримання під вартою, за СІЗО. І тому з цих речей ми висловлюємо застереження щодо цього законопроекту.

Якщо ми говоримо про... Тобто автори альтернативного законопроекту відчували щодо статті 5 і хочуть, запропонують зробити відступ, але крім, якщо це можна зробити з конвенцією, то навряд чи можна статтею 29 Конституції, яка гарантує особисту свободу осіб. І є рішення Конституційного Суду, яким визнано не конституційним частину п'яту статті 176 КПК 2019 року. І там мотив, який впливає з позиції Європейського Суду з прав людини про те, що тяжкість злочину не може бути єдиною підставою для обмеження свободи, тому що стаття 29 на перше місце Конституції говорить особиста свобода. Тобто оце є головне.

Тобто не виключено, що згодом, навіть якщо... Тобто це ризик є, ми зараз навіть не кажемо, що це, тому що немає рішення Конституційного Суду з цього питання. Але є ризик, що згодом і ми знаємо, зараз бачимо позицію по багатьох ініціативах в парламенті, що Конституційний Суд і цю ініціативу скаже: не відповідає статті 29 Конституції теж, те, що ми пропонуємо. Тому це питання конституційності.

Якщо ми говоримо, пані Юлія сказала про позицію Європейського суду з прав людини. Вона повністю співпадає і є відповідні рішення. Але також дуже важливо згадати це те, що у нас не було в нашому висновку, але з'явилося в п'ятницю, от пан Неклюдов був присутній на нашому обговоренні. Це рішення, квазіпілотне рішення, в минулу п'ятницю, "Сукачов проти України". Це рішення, відповідно до якого нам дають, Україні дають 18 місяців, фактично, воно ще не набрало, воно ще є остаточним, дають 18 місяців для того, щоб виправити ситуацію в наших місцях несвободи, особливо в СІЗО. Тому що умови, будь-які, на хвилиночку, заявнику

Сукачову за те, що були порушені квадратура відповідна визначена міжнародними стандартами, була порушена, за це йому відшкодували за кошти платників податків 15 тисяч євро. А таких фактично... І було визнано в цьому рішенні, що будь-яке перебування в СІЗО, якщо ми не виправимо за 18 місяців, будь-якої особи, це фактично прирівнюється до нелюдського поводження. І відповідно кожен, фактично, або кожен другий, який перебуває в СІЗО, нам зможе звертатися в Європейський суд і отримувати за кошти платників податків це відшкодування. Замість того, щоб ці кошти в інші речі направляти, які уряд, Президент визначив, ми будемо відшкодовувати особам.

І ці ініціативи, вони справді, на наш погляд, вони не вирішують цю проблему, а вони ускладнюють. Тому що за рахунок цього законопроекту збільшиться кількість осіб у відповідних місцях, і ми не виконаємо це рішення Європейського суду з прав людини. Тобто потрібно вирішувати.

І ще важлива річ. Що якщо ми не виконуємо, практика говорить... Дозвольте я завершу. Якщо ми не виконуємо протягом 18 місяців це рішення і Європейський суд дає таким чином, що він наступним заявникам, а їх вже 50 рішень зупинено поки, 50 заявників, він вдвічі-втричі збільшує. І будемо кожному заявнику не по 15, а по 30-45 тисяч євро по кожній справі відшкодовувати. І відшкодовувати, і виправляти ситуацію в СІЗО. А ці ініціативи, вони ускладнюють ситуацію. І потрібні і ще до бюджету. Навіть на тих умовах, які визнав Європейський суд з прав людини, що є неналежним утриманням в СІЗО, ми витрачаємо з бюджету 100 тисяч гривень на рік, особа, 100 тисяч коштів платників податків. Кожне збільшення на одну особу ви можете рахувати, тобто тисячу осіб – це яка кількість осіб і кількість коштів, які витрачаються.

Тобто і ще важливо, і ми що зазначили в своєму висновку, що інформація державної судової адміністрації засвідчує, що тільки ті особи, які платять заставу, порушують тільки в 1,68 випадків умови застави. Це підтверджено рішенням суду про звернення коштів. Тобто в 2018 році, у нас

є останні дані, 210 тисяч тільки гривень, які були стягнені у дохід держави з коштів, які були на рахунку казначейства. Тобто ті, хто... виходячи з рішень, тобто, очевидно, є порушення, очевидно, є зловживання, але ті, хто платять відповідно до рішень суду і платить заставу, вони дотримуються умов застави. Тому, можливо... ну я мусив оголосити ці застереження, і дуже прошу, щоби ви при прийнятті рішення ухвалювали і погоджувалися, яким чином вирішувати цю проблему з відповідними ініціативами і законопроектами.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто я правильно зрозумів, що представник уряду висловив зауваження до законопроекту. Да. І в даному плані, ну, фактично це прозвучало, як...

КИВА І.В. Рекомендація.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як негативний висновок по цьому законопроекту від уряду.

Дякую.

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)* А можно мне, я прошу прощения. На реплику? Я прошу прощения, а вы давно были вообще в тюрьме? Ну, так, на экскурсии.

Не, я извиняюсь, вы сейчас... Вы понимаете, что вы делаете? Вы сейчас рассказали о том, что, в принципе, все ЗК на сегодняшний день, содержащиеся в СИЗО, могут, в принципе, обращаться в Европейский суд. Потому что, я больше чем увере,н на 99 процентов, в наших тюрьмах сегодня фактически отсутствуют нормы, какие-либо нормы, и когда в одной камере находится по 40 человек, и люди там гниют годами. А вы говорите о том, что в принципе люди, которые вносят заставу, финансовую заставу, они не

нарушают нормы этой заставы. Да послушайте, они на самом деле продолжают и дальше находиться на улицах, грабить, насиловать и убивать. А если мы говорим о том, чтобы уменьшить количество осужденных или же подозреваемых в СИЗО, то в данном случае мы должны не законы облегчать, а условия менять их содержания, в первую очередь. Что ж вы говорите?! Тогда сегодня можно обратиться ко всем ЗК, я серьезно это говорю, которые находятся в СИЗО, и вот по рекомендации Александра Анатолиевича обратиться в европейские суды и в принципе рассчитывать на получение от 15 тысяч евро. Потому что, ну, в принципе, у всех ЗК сегодня нарушаются права.

Александр Анатолиевич, будьте, пожалуйста, государственным чиновником. Изначально нужно не законы облегчать для преступников, а соблюдать законы, которые позволяют и относятся к критериям человеческих норм, меняйте тюрьмы, делайте реконструкции. Понимаете как? А то вы говорите о том, что... так тогда пусть преступники разгуливают по улицам наших городов, потому что наши тюрьмы не соответствуют нормам содержания. Это же абракадабра. Я когда вас слушал, я извиняюсь, я, подполковник Национальной полиции... Я закончу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Иля, давайте завершуйте.

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) Я же сколько через свои руки перепропустил. У нас дети на улицах, понимаете? Должны быть и должен быть детский смех, а у нас по улицам разгуливают преступники, которые убивают, насилуют и грабят. И вот это есть результат...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все я дякую.

КИВА І.В. (*Виступ російською мовою*) ... вот этой политики. Извините, потому что о наблевшем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Представник Офісу Генерального прокурора, будь ласка, Тетяна Тоцька – заступник начальника управління правового забезпечення.

ТОЦЬКА Т.М. Доброго дня! В принципі в цілому Русланом Георгійовичем було вже зазначено те, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, позиція була.

ТОЦЬКА Т.М. ...підтримується цей законопроект. І означено, в тому числі і на прикладах, на що саме він спрямований, яку проблематику в сфері протидії корупції він може перекрити.

Щодо озвучених ризиків та меседжів з посиланням на практику Європейського суду, не применшуючи важливості цього питання, хочу зазначити, що мова йде, як озвучувач, що він не має бути єдиним критерієм. Але проект жодним чином не змінює тих критеріїв, які наразі вже закладені в проекті для, в принципі, обрання такого запобіжного заходу, як тримання під вартою. Тобто ці ризики, суд і прокурор у своєму клопотанні, вони не зменшуються і не знижуються жодним чином. Проект цих питань , вони мають бути зважені судом, і прийняті насамперед рішення щодо обрання саме взяття під варту. І вже як інше похідне питання буде суд вирішувати не розмір застави, як це наразі передбачено, а можливість або застосування застави, або незастосування. І навіть якщо це питання перекриє лише один 1,68 відсотка, то це є так само важливим і слухним.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, зараз члени комітету, ще пані Юлія просила право на репліку. Владлен – потім.

ЯЦИК Ю.Г. *(Виступ російською мовою)* Да. Я хотіла би сказати, от, колеги, давайте будем откровенными. В первую очередь я хочу обратиться к представителю Генеральной прокуратуры. Да? Да. По большому счету, на стадии досудебного расследования единственным аргументом для стороны обвинения в большей части случаев является то, что были внесены изменения в Уголовный кодекс, где судам запретили назначать наказание в виде лишения свободы с испытательным сроком для лиц, которые привлекаются по данной категории преступлений.

Поэтому когда приходит прокурор в суд и говорит, да, как бы с рисками у нас очень слабо, но в дальнейшем лицо будет осуждено и ему будет назначено наказание в виде лишения свободы, как это прописано у нас. И суды понимают, что, да, это в любом случае будет, и это является аргументом для избрания наиболее суровой меры пресечения в виде лишения... в виде содержания под стражей, я прошу прощения. То мы таким способом даем еще одну возможность для судов избирать именно такую меру пресечения.

Хотя хочу поддержать представителя Министерства юстиции, согласно Закона Украины об исполнении решений, и применение практики ЕСПЛ для судов, у нас решение ЕСПЛ являются источником права. И очень часто сторона защиты, апеллируя к судам апелляционной, кассационной инстанции, в этой части получают положительные заключения судов и признаются нарушения прав человека в этой части. Поэтому давайте, колеги, не будем наступать на те же грабли и уже на законодательном уровне закреплять нормы, которые будут противоречить практике ЕСПЛ и мы, в том числе получим негативное заключение Конституционного Суда в этой части.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я лише зауважу, що рішення Конституційного Суду стосувалося саме безальтернативного застосування тримання під вартою. А стаття 183 в пропонованій редакції в обох проектах пропонує якраз надати право суду на альтернативу, в цьому плані альтернатива є.

Будь ласка, Владлен.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дуже дякую, пане голово.

Я взагалі, Ілля Володимирович, я от слухав вас уважно, з усією повагою. Однак я прошу, щоб ми виступали з предмету порядку денного.

Справа в тому, що у нас там мова іде про внесення змін до статті 183 Кримінально-процесуального кодексу України. А тут мається на увазі, за правом суду не визначати розмір застави щодо тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину. Там не іде справа ні про вбивство, яке ви казали, ні про грабежі, ні про розбійні напади. Тому, якщо у вас є пропозиція щодо там внесення змін і в санкції там статей 115-ї, там чи 186-ї, 187-ї, за ці конкретно злочини, то будь ласка, це не предмет цього розгляду.

КИВА І.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, є ще позиції, які потрібно озвучити, чи переходимо? Давайте дамо можливість представникам авторів виступити востаннє перед голосуванням. Чи є позиція? Давайте спочатку від Офісу Президента. Прошу. Якись, можливо, коментарі, на те що ви почули, на позицію уряду, на позицію прокурора, Офісу прокуратури.

Будь ласка.

КОЗУЛЯ У.М. Позицію Президент висловив свою, внівши в такому варіанті, в такому формулюванні законопроект. Комітет визначиться, Президент сприйме позицію комітету. Можливо, дійсно, буде на доопрацювання відправити по цим повторним...

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, прошу вас.

КАБАЧЕНКО В.В. Повністю підтримаю своїх колег з точки зору підняття порогу відповідальності. Наприклад, в Законі про незаконне збагачення кримінальна відповідальність починається з суми еквівалентом 6 мільйонам гривень. І тому як одна з ідей можемо просто гармонізувати цей законопроект із порогом відповідальності, там починаючи від там 5-6 мільйонів гривень.

Відповідаючи на інше зауваження стосовно небажання вносити зміни до конвенції, просто хочу всім нагадати, що за останні 5 років в Україні запустили сім нових правоохоронних антикорупційних органів. І за ці ж 5 років Україна лише піднялася на шість сходинок в індексі сприйняття корупції в 2019 року. І взагалі в різних країнах є абсолютно різні методи боротьби з корупцією. В Китаї взагалі там передбачена страта людини за корупцію в особливо великих... Ідейно.

І тому, якщо ми все ж таки бажаємо побороти корупцію, то треба це передбачити і включити вже в наступну діючу норму законопроекту.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, спочатку я ставлю на голосування пропозицію Президента підтримати цей законопроект 2620, перший законопроект, за основу. Далі в разі непідтримання ми підемо до наступних пропозицій, які, власне, звучали.

Отже, ставлю на голосування комітету пропозицію ухвалити висновок і рекомендувати Верховній Раді законопроект 2620, поданий Президентом України, для прийняття в першому читанні з висловленими зауваженнями на комітеті.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Хто – за? Проти? Утримались? 8 голосів – за. Рішення не прийнято.

Наступна пропозиція звучала про те, щоб направити законопроект на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. 14 – за. Хто – проти? Хто – утримався? 14 – за. Рішення прийнято. Законопроект направлений на доопрацювання.

Відповідно щодо законопроекту 2620 була, значить, пропозиція, давайте в такому ж порядку поставимо на врахування, на тому, щоб підтримати його в першому читанні.

Хто за те, щоб підтримати альтернативний законопроект 2620-1 за основу в першому читанні. Автори: народні депутати Наливайченко, Кабаченко. Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Ні, за підтримати в першому читанні. Підтримати в першому читанні. Немає. Хто – проти? Утримались? Рішення не прийнято.

Наступна пропозиція щодо того, щоб направити законопроект 2620-1 суб'єктам законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. 11 – за. Хто – проти? Хто – утримався? 11 – за. Зараз із кількості присутніх депутатів – це більшість. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного законопроекту. Законопроект номер 2611: внесення змін до цієї самої статті, 183 Кримінального процесуального кодексу, поданий народними депутатами Кивою і Мамкою (перше читання). Наш комітет головний.

Хто буде доповідати від авторів? Визначайтеся. Давайте хтось один, просто, щоб вже визначитись.

КИВА І.В. Добре. Послухайте, значить, з власного досвіду, я в даному випадку буду повторюватися, але я підполковник поліції і экс-керівник Департаменту протидії наркозлочинності. Тому на власному досвіді маю

розумінням необхідність змін до статті 183 КПК. Ми повинні захистити суспільство та наших дітей від наркомафії, яка зараз... вона панує на вулицях наших міст, маючи можливість грошима купувати свободу і залишатись непокараними, та продовжувати вбивати наших дітей. Зміни, які ми пропонуємо ухвалити, напряду стосуються боротьби з наркозлочинністю в нашій країні.

Аби зрозуміти про що ідеться, наведу декілька прикладів статистичних даних. Лише за 9 місяців минулого року було вилучено підозри більше ніж 3 тисячам крупним наркоділкам та наркоторговцям. З них лише тисячу взято під варту, решта продовжує займатись цією брудною справою, перебуваючи на свободі, маючи внесення застави у суді. Йдеться про осіб, які вчинили тяжкі та особливо важкі злочини. На наше переконання, це є цілком корупційною машиною, яка роками покриває злочинців, що розповсюджують наркотики. Ці люди калічать наших дітей та руйнують тисячі життів. Ми не повинні стояти осторонь. Саме тому я пропоную унеможливити прийняття будь-якого альтернативного запобіжного заходу судом для таких осіб, окрім як тримання під вартою. Це дозволить суттєво зменшити обіг наркотичних речовин у нашій країні. Прошу усіх підтримати в даному випадку зміни до цього закону.

(Виступ російською мовою) Знаете, вот на должности начальника департамента я реализовал около 200 наркогрупп, вот в прямом смысле этого слова. Так вот я хочу... Послушайте, я сейчас скажу. Вот из 200 наркогрупп... Причем объемы были и по 25 килограммов кокаина, которые мы задерживали в аэропортах. Так вот, из 200 ни один до сих пор, а я говорю про 16-й год, ни один не получил окончательный вердикт. Почему? Послушайте. Потому что до сих пор они тянутся. Я поменял место работы, но я продолжаю следить за исполнением судебных решений, к сожалению. И эта статистика, это не люди. Вот я вам искренне говорю. И единственное, что может их остановить, это тюремное заключение и возможность у суда в действительности, потому что сейчас такой возможности у суда нету. Он

обязан предоставлять возможность застави. Поймите это. И в данном случае, что для наркобарыги, по большому счету, 900, 300 тысяч. Да это копейки. Только тюремное заключение. Дайте возможность. Я сейчас говорю, здесь нету политики. Здесь есть только мораль. Освободить наше общество вот от этого спрута и от этой мафии. Спасибо большое. Тут у каждого как совести хватит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Григорій Миколайович як співавтор також.

МАМКА Г.М. Я буду намагатися швидко доповісти. Я є співавтором цього законопроекту. По суті хочу сказати по історії. Спочатку появився законопроект народного депутата Киви, а потім через декілька неділь з'явився один в один законопроект по корупційним злочинам з Офісу Президента. Якщо хтось має бажання, може порівняти навіть одна і та сама вона є. Уже дуже радує про те, що списують законопроекти з "Опозиційної платформи - За життя".

Яка ідеологія цього законопроекту, якого я є співавтором. Ідеологія дуже проста. Про те, щоб дати суду можливість не застосовувати запобіжний захід як альтернативний – заставу. Якщо у нас Мін'юст розказує про те, що рішення Конституційного Суду, повністю вас підтримую абсолютно. На даний час політична ситуація така в Раді є і було рішення Конституційного Суду щодо заробітних плат все інше. Я добросовісно... Я вибачаюсь, вони добросовісно проголосували і бачили вони рішення Конституційного Суду. Значить, 226 – за. Оце вам все відношення до Конституційного Суду.

Ідеологія цього законопроекту на відміну від попередніх... Я не хочу, щоб мої колеги порівнювали цей законопроект з іншими, це не є таким самим законопроектом особисто розділ VIII "Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення." На даний час в Кримінально-

процесуальному кодексі є можливість судді не обирати запобіжних заходів у вигляді іншого альтернативного – застави, це злочини проти життя і здоров'я. В розділі щодо злочинів у сфері обігу наркотичних засобів всього 25 статей. Тобто 25 статей Кримінального кодексу, які криміналізовані щодо дій щодо наркотичних засобів.

Під наш законопроект підпадають тільки дев'ять статей, вони визначені і чітко розділяються тяжкістю скоєного злочину. Цим законопроектом ми даємо право судді, якщо вона бачить кількість вилучених наркотичних засобів, по яким вже спеціаліст, не шаман, а спеціаліст надав дослідження або висновок експерта, що це є наркотичний засію, що це особливо великі чи великі розміри, куди входять тонни героїну або кокаїну, і у неї тоді виникає це право.

Які дев'ять статей входять до цього законопроекту, який буде розповсюджуватись на цю дію і визначення суду, щоб він ніс щодо запобіжного заходу відповідальність?

Це стаття 305 "Контрабанда наркотичних засобів". Нагадаю, у нас в державі контрабанда є тільки вогнепальна зброя і наркотичні засоби, все інше, бурштину, все інше це ухилення від сплати митних платежів, щоб для себе ми розуміли.

306-а "Використання коштів внаслідок здобутих щодо легалізації чи продажу наркотичних засобів".

307-а "Незаконне виробництво, придбання, зберігання чи збут наркотичних засобів".

"Викрадення, привласнення, намагання наркотичних засобів", де санкція статті передбачає від 7 до 12 років. Менше 7 немає ні в одній статті. "Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем", санкція – від 5 до 12 років.

313-а "Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів".

314-а, 315-а "Схиляння до вживання наркотичних, психотропних речовин або їх аналогів" – від 5 до 12 років.

І 321-а зі значком "Фальсифікація лікарських засобів або обігу фальсифікованих лікарських засобів" – від 10 до 15 років або довічним позбавленням волі з конфіскацією майна.

Чи може законодавець не дати судді право, коли він бачить своїми очима наркотичні засоби, це специфічні методики розслідування. Чому? Тому що від наявності, щоб ви розуміли, якщо є встановлена в законодавчому полі наявність і визначена кількість, тільки тоді може двигатися процес. Це не так як по Іллі Володимировичу вніс Генеральний прокурор провадження середньої тяжкості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович, давайте завершуйте.

МАМКА Г.М. І в зв'язку з цим просимо надати дозвіл і законодавчу ініціативу для того, щоб суд дійсно по цим злочинам мав право не застосовувати альтернативу в мірі запобіжного заходу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте, тоді позиція Мін'юсту і Офісу Генерального прокурора так само. Будь ласка.

БАНЧУК О.А. У нас аналогічно. У нас в одному висновку, тому я не буду повторюватись. У нас один висновок на 2611 і 2620 був. І одні й ті самі аргументи. В вашому, вашому листі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто позиція так само негативна як і до законопроекту президентського.

БАНЧУК О.А. Денис Анатолійович, ми не висловлювались ні по попередньому також ні негативно, ні позитивно, ми тільки застереження. В нас немає, ви не знайдете слова.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Офіс Генерального прокурора.

Григорій Миколайович, не відволікайте, будь ласка. Будь ласка, пані Тетяна.

ТОЦЬКА Т.М. Листом Офісу Генерального прокурора висловлено те, що щодо цього законопроекту, що пропозиція є слушною. Можу ще додати в контексті законопроекту все-таки, який мав попередній розгляд, 2620, тому що, в принципі, він так само не містить... логіка їх ідентична і принципи застосування абсолютно ідентичні. Тобто коди, в КПК вже закладено підходи, за якими суд визначає можливість застосування взяття під варту. І лише як... його дискреція буде полягати порівняно з існуючою на сьогодні ситуацією лише в тих питаннях, що він може не застосовувати заставу, коли, бачачи об'єктивно з матеріалів, поданих прокурором, що є, дійсно, ризики, що сплата застави, а розмір застави КПК обмежений, граничний розмір застави, не є проблематикою для особи. І є всі ризики стверджувати, що вона може ухилятися від слідства, не виконувати відповідні зобов'язання щодо з'явлення до органів досудового розслідування, а потім і в суд і взагалі переховуватись від правосуддя, і таким чином уникнути відповідальності. І як зазначалося і в контексті злочинів щодо наркотичних засобів, так і корупційних, питання сплати застави зазвичай не є такою проблемою, навіть за великих розмірів.

Тому, в принципі, все ж таки повертаючись до попереднього проекту, вважаємо, що він теж має актуальність. І зменшення там якихось розмірів або порогів, їх застосування навряд чи також є можливим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, члени комітету, ще обговорення. І переходимо до голосування. Перепрошую. Позиція підкомітету не була озвучена. Пані Юлія. Щоб ми вже після цього обговорили і вже перейшли до завершення.

ЯЦИК Ю.Г. Шановні колеги, позиція підкомітету з цього питання аналогічна, що і в попередньому законопроекті. Хоча моя особиста позиція... Незважаючи на те, що цей законопроект є за аналогією таким, що вносить зміни до статті 183 і визначає конкретні підстави, а саме визначає лише тяжкість злочину як критерій для обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, то з огляду на практику ЄСПЛ це знову ж таки виняткові випадки, які не можна імплементувати в наше законодавство без наявності інших ризиків.

Проте я погоджуюся з авторами законопроекту, що певна суспільна потреба у внесенні таких змін є. У зв'язку з чим я вважаю за можливе прийняти даний законопроект в першому читанні і рекомендувати його для прийняття в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Олександрє.

БАКУМОВ О.С. Дякую.

Шановні колеги, я, виходячи з того, що було сказано, буду притримуватись тієї ж самої позиції щодо попередніх законопроектів, проводячи суто теоретичну аналогію. Я думаю, доктор наук Мамка Григорій Миколайович мене зрозуміє в цьому випадку як автор законопроекту і шановний Ілля Володимирович.

Тому буду утримуватись. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще є пропозиції? Голосуємо, да.

Значить, перша позиція... Є кворум, да. Є кворум.

То позиція підкомітету була, пані Юля, озвучте ще раз, щоб ми зрозуміли. Ні, не було такого озвучено.

ЯЦИК Ю.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, позиція підкомітету? Мікрофон.

ЯЦИК Ю.Г. Позиція підкомітету, як зазначив Олександр Бакумов. З огляду на практику ЄСПЛ неможливо імплементувати такі норми до 183-ї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто що, на доопрацювання чи на відхилення?

ЯЦИК Ю.Г. На доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи.
Дякую.

Тоді ставимо пропозицію підкомітету відправити законопроект, ухвалити висновок щодо того, щоби відправити законопроект номер 2611 авторів народних депутатів Киви, Мамки на доопрацювання суб'єктам законодавчої ініціативи.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати та підтримати. 7 – за? Хто – проти? Утримались? Двоє утрималось. 7, більшість, прийнято. Рішення прийнято. Дякую вам.

Колеги, йдемо далі. У нас останні два питання. Давайте, я пропоную їх дуже коротко пройти. Це затвердження звіту про роботу комітету за період другої сесії дев'ятого скликання.

Пропозиція затвердити звіт про роботу комітету за період другої сесії Верховної Ради. Підтримується?

Хто за затвердження звіту, прошу голосувати. Проти? Утримались? Одноголосно. Дякую.

У нас далі "Різне", колеги. І я пропоную в першу чергу, ми, оскільки з вами 12 числа маємо о 15:00 спільно з Комітетом правової політики комітетські слухання. Ілля Володимирович. У нас комітетські слухання 12 числа о 15 годині. Тому я пропоную, щоб ми призначили комітет, засідання комітету 12 числа в той же день о 10 годині для того, щоб було зручно в один день і засідання комітету, і комітетські слухання.

МАМКА Г.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я думаю, що з 10 години ми справимось. Буде питання однозначно по ДБР. Ні, не тільки питання по ДБР.

Хто зате, щоб провести комітет 12 лютого о 10 годині? Хто за це, прошу підтримати. Одноголосно. Дякую. Визначимося.

Колеги, у нас ще є звернення народного депутата пана Максима Бужанського щодо того, щоб ініціювати проведення у Верховній Раді парламентських слухань на тему: "Корупціонери на чолі антикорупційних органів".

Хочу повідомити, що 20 травня 2020 року у Верховній Раді відбудуться вже затвержені парламентські слухання на тему: "Стан, реалізація, засади антикорупційної політики в Україні". Ініціатором є Комітет з питань антикорупційної політики. По суті питання буде висвітлено 20 травня 2020 року.

Тому пропоную обговорити це питання і висловитись. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Я хочу підтримати колегу Бужанського. Дійсно, слухна тема. Це нове, дійсно, нове на теренах України. Але хочу все-таки сказати, що дві назви, це зовсім різні тематики, підходи, концепції, дух цих круглих

столів. Я думаю, що все-таки можна підтримати і зробити нову докторську роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, автора звернення немає. Я думаю, що зараз це не буде можливості це нормально його розглянути. Ну, оскільки було звернення. Тому я пропоную наступного разу розглянути це питання.

Порядок денний у нас вичерпано. Дякую вам за роботу. Засідання комітету оголошую закритим.